

Landsbergis lankysis Belgijoje

Penktadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, rugsėjo 18 d. (Elta) — Rugsėjo 20-23 dienomis Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis viešės su oficialiu vizitu Belgijos karalystėje. Kartu su juo vyks Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas ir Tarptautinių ekonominių santykių viceministras Vytautas Gričius. Pirmąją dieną Vytautą Landsbergį priims Belgijos karalius Baudouin. Aukščiausiosios tarybos pirmininkas susitiks su Belgijos Senato pirmininku Frank Svalen. Rugsėjo 22 d. Vytautas Landsbergis Briuselyje dalyvaus Lietuvos ambasados atidarymo ceremonijoje. Jis taip pat skaitys paskaitą Tarptautiniame Karališkajame institute. Numatyti Vytauto Landsbergio susitikimai su Europos Bendrijos prezidentu Jacques Delors ir Europarlamento pirmininku Egon Klepsch ir su NATO generaliniu sekretoriumi. Vytautas Landsbergis lankysis vienoje iš Belgijos provincijų Euvverse, susitiks su vietos verslo atstovais.

Sąjūdžio koalicijos rinkiminė programa

Apie Sąjūdžio koalicijos „Už demokratine Lietuvą“ rinkiminę programą Parlamento rūmuose įvykusiame brifinge pranešė Sąjūdžio tarybos pirmininkas Juozas Tumelis. Brifinge taip pat dalyvavo deputatai Egidijus Jarašiūnas, Gediminas Vagnorius ir koalicijai priklausantis Politinių kalinių sąjungos pirmininkas Antanas Stasiškis. Sąjūdžio koalicijai dar priklausio Lietuvos Piliiečių Chartija, Žemdirbių Sąjūdis ir Žaliųjų partija.

Koalicija, pasak Egidijaus Jarašiūno, yra vienintelis stambus blokas ir jis, laimėjęs rinkimus, iš karto gali spręsti valstybės valdymo klausimus. Ne viena politinių jėgų sąrašas, pareiškė jis, nėra tiek žmonių, kurie būtų dirbę profesionalio politiko darbą parlamente. Rinkiminiame koalicijos sąrašas — 30 darbininkų AT deputatų.

Kalbėdamas apie ekonomines ir socialines koalicijos programas, ekspremjeras Gediminas Vagnorius pasakė, kad jos nedaug skirsis nuo tų, kurios buvo vykdomos pastaraisiais metais. Jo nuomone, būtina priimti įstatymų pataisas, igilinančias formuoti efektingai dirbančią visų lygių valdžią. Gediminas Vagnorius tikisi, kad ir toliau pavyks laikytis ankstesnės darbo užmokesčio bei kainų politikos. „Kol neturime lito“, sakė jis, „esame suinteresuoti, kad darbo užmokestis augtų ne mažesniais tempais, kaip infliacija“. Jis pasisakė prieš darbo užmokesčio išdymą, kol neįvesta sava valiuta.

G. Vagnorius pritarė Tarptautinio Valiutos Fondo ekspertų nuomonei, kad pereiti prie energetikos pasaulinių kainų reikia palengva. Jo nuomone, tai bus galima padaryti kitų metų viduryje, o iki tol dalį paslaugų, pavyzdžiui, už apšildymą, reikės dotuoti.

Koalicija „Už demokratine Lietuvą“ iškels kandidatus praktiškai visose viešose funkcijose apygardose.

Prancūzija padės sukurti vertybinių popierių biržą

Rugsėjo 17-ąją Vilniuje, Prancūzijos ambasadoje, Prancūzijos Respublika ir Lietuvos Respublika iškilmingai pasirašė Vyriausybės finansinę sutartį dėl pagalbos, steigiant Lietuvos nacionalinę vertybinių popierių biržą. Prancūzijos vyriausybė biržai steigti skyrė 5 milijonus frankų, o šios šalies biržų sąjunga — 20 milijonų frankų. Biržos steigimo technologija, jos programinė įranga kainuos 20 mil. frankų, o prancūzų technologijos adaptacija Lietuvos sąlygomis — 5 mil. frankų. Prancūzai analogiškas biržas jau padėjo kurti Lenkijai, Čekijai, Slovakijai ir Ukrainai.

Lietuvos tarptautinio transporto rūpesčiai

Visos Lietuvos transporto sistemos veikia stabiliai, Vyriausybės rūmuose įvykusiame brifinge pareiškė Lietuvos susisiekimo ministras Jonas Biržiškis. Nors nelengva prisitaikyti prie tarptautinių reikalavimų, tačiau, išskyrus Austriją, Šveicariją ir Švediją, Lietuva turi sutartis ir kvotas nemokamai važinėti Europos šalių keliais. Ministras informavo, kad Vyriausybė skyrė du milijonus JAV dolerių europinio standarto vagonams įsigyti. Nutarta parduoti vieną krovininį Klaidos-Mukrano (Vokietija) linijos keltą, o už tas lėšas pirkti keleivinį keltą.

Spalvotųjų metalų vagystės

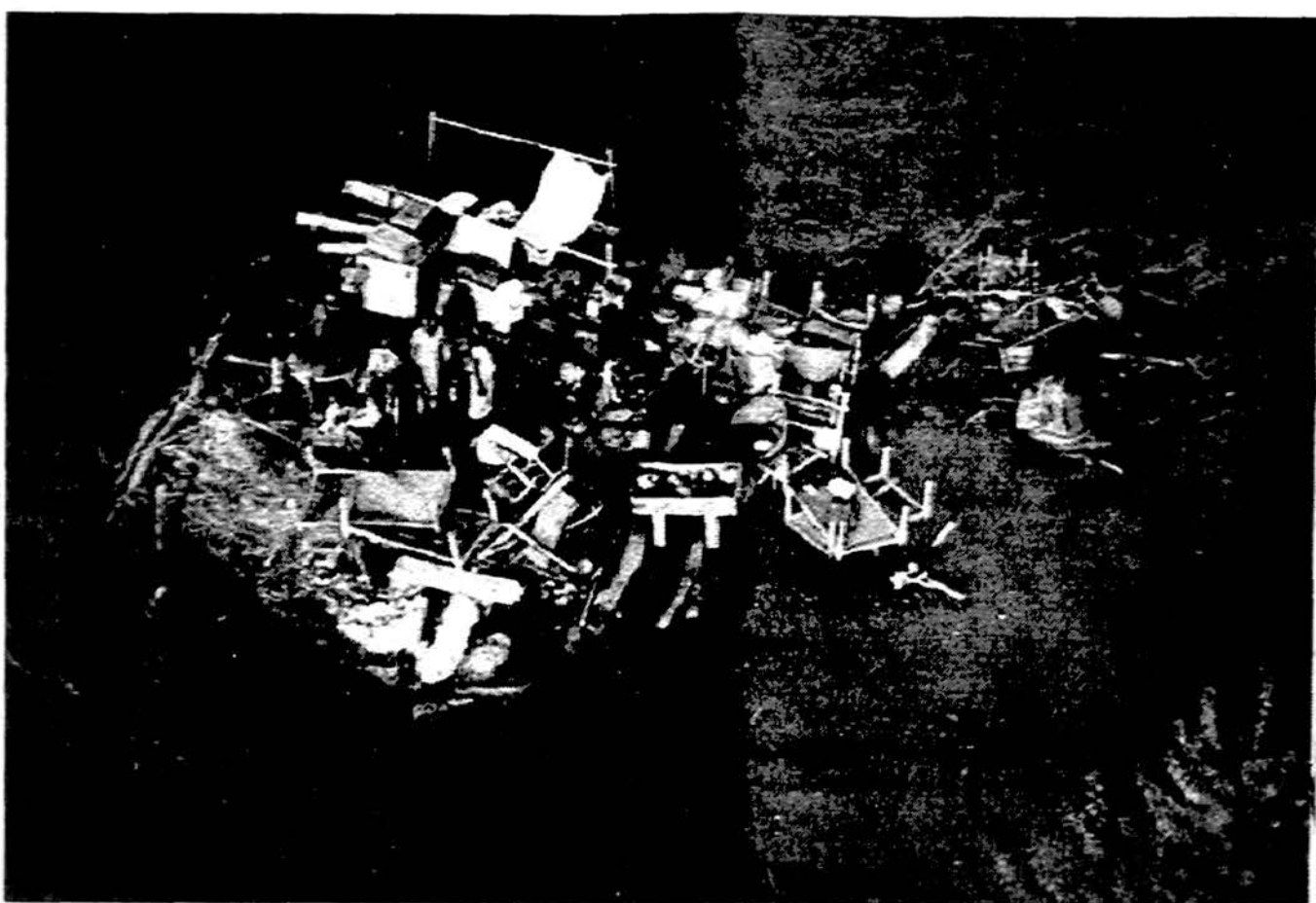
Ketvirtasis pagal tiražą Lietuvos dienraštis „Kauno diena“ paskelbė, kad iki lapkričio pradžios nebeprims ir nespasduos spalvotųjų metalų supirkinėtojų skelbimų. Vario ir kitų spalvotųjų metalų eksportas ir užsienį šiuo metu yra viena pilnėgiausių nelegalaus biznio sričių. Todėl labai padaugėjo šių metalų vagysčių: vagiami bokštinių kranų kabeliai, metaliniai paminklai iš miestų aikščių, skverų, net kapinių. Kauniečių „kantrybės taure“ perpildė žūli vagystė iš Muzikinio teatro sodelio: čia pavogti dainininko Miko Petrausko ir kompozitoriaus Česlovo Sasnausko bronziniai biustai.

Santaros „už demokratine Lietuvą“ rinkimų konferencija

Susirūpinusios Lietuvos ateitimi demokratinės jėgos, siekdamos aptarti, kaip greičiau su tvarkyti krizinėje būklėje esančią ekonomiką, išaiškinti visuomenei pagrindines savo politikos gaires, šeštadienį ruošia plačiai visuomenės atstovaujama konferencija. Joje dalyvaus Sąjūdžio koalicijos, Demokratų, Krikščionių demokratų partijų, Tautininkų, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungų igiliotiniai.

Dėl KGB archyvų grąžinimo

Parlamento deputatas Vidmantas Žiemelis ir Sąjūdžio Seimo tarybos pirmininkas Juozas Tumelis buvo išvykę į Maskvą,

Pakistane lietaus liūtys patvindė upes, taip, kad potvyniuose žuvo apie 2,000 žmonių. Tai didžiausia nelaimė krašto 45 metų istorijoje. Indijoje nuo potvynių žuvo 500 žmonių. Čia šeima ant saleles laukia helikopterio išmetamo maisto ryšulo.

JAV planas išspręsti badą Somalijoje

New Yorkas, rugsėjo 17 d. — JAV pristatė Jungtinių Tautoms šešių punktų strategiją išspręsti bado problemą Somalijoje, kai vis dažnėja skundai, jog dabar vykdomoji pašalpa to tikslu nepasiekia. Tačiau JAV siūlomas planas, kurį svarstys Somalijai pašalpą teikiantys kraštai ir Nairobi, Kenijoje, esančios šalpos organizacijos spalio mėnesio viduryje, kelia daug įtampos Jungtinėse Tautose. Ten bijoma, kad šis planas kryžiuojasi ir net nori užlikti už akių JT naujai paskirtam pašalpos koordinatoriui.

JAV kryžiuojasi su JT

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja ši koordinatoriaus postą sukūrė pernai, norėdama užtikrinti, kad JT atsiliepiama į pasaulines nelaimės būtų greitesnis ir geriau koordinuotas, negu buvo. Šios koordinacinės įstaigos vedėjas, generalinis sekretorius Jan Eliasson, šve-

kur tėsė dar pavasarį pradėtas derybas su Rusijos Saugumo ministerija dėl KGB archyvų grąžinimo į Lietuvą. Yra sudarytos dvišalės komisijos. Po pirmųjų susitikimų prieš keletą mėnesių į Vilnių iš Ulanovskio atvežta per 30,000 bylų, daugiausia — pokario metais represuotų Lietuvos piliečių tardymų ir teismų protokolai. Ši kartą tartasi dėl agentūrinių medžiagos ir vadinamųjų kadrų bylų grąžinimo. Spėjama, kad į Rusiją išvežta apie 15,000 vadinamųjų liaudies gynėjų bylų. Ši medžiaga turi neįkainojamą vertę ne tik atkuriant pokario rezistencijos istoriją, bet ir tyrinėjant daugelį tuo metu Lietuvoje vykusių procesų. Rusijos saugumo darbuotojai, pasakė Juozas Tumelis, jau nekelia klausimo, kam ta medžiaga priklauso. Tačiau jie siūlo dokumentus deponuoti Rusijoje ir padaryti taip, kad viena pusė be kitos leidimo negalėtų jais naudotis. Mes su tuo nesutinkame. Archyvai turi likti ten, kur buvo sukomplektuoti, pabrėžė jis.

Sutarta sudaryti kiekvienos šalies ekspertų grupes, kurios pateiks pasiūlymus, kaip spręsti šią problemą. Kitas susitikimas numatytas spalio 2 d. (J.V.)

das, šiuo metu keliauja po Afriką. Bet kitas JT pareigūnas pikta pasakė: „Amerikiečiai jau koordinuoja visą pasaulį, tad jie nori koordinuoti ir patį koordinatorių“.

Paskutiniu metu yra daug nusiskundimų, jog pagalba Somalijai nėra koordinuojama, įvairioms pašalpos agentūroms konkuruojant viena su kita, o krašte siaučiant visiškai anarchijai, ginkluotoms gaujoms pavoginėjančioms pašalpos siuntas pardavinimi.

JAV pareigūnai, pristatydami Amerikos planą, sakė, jog JAV planas išsprendžia daug šių problemų. Jame siekiama krautuvėms pristatyti maistą subsidijuotomis kainomis ir skatinti ūkininkus vėl auginti maistą stabilėnėse vietovėse, tuo pačiu metu teikiant gerai apsaugotą pašalpą be nieko likusiems badaujantiems.

Atvyko JAV daliniai

Ketvirtadienį keturi JAV karo laivai, su 2,100 mariniais atvyko prie Somalijos pakrančių teikti apsaugą JAV atskraidinamiems JT daliniams, kurių uždavinys bus užlaikyti tvarką sostinėje Mogadišiu. Atskraidinamieji 500 pėstininkų dalinių iš Pakistano teiks apsaugą šalpos darbuotojams ir jų maisto bei vaistų siuntoms, kurias ligšiol išvoginėjo ginkluotos gaujos.

Somalijos stipriausių ginkluotųjų grupių vadas gen. Mohammad Farrah Aidid, kuris iš pradžių priešinosi JT dalinių įvežimui, pagaliau su tuo planu sutiko, kai JT išaiškino, kad dalinių užduotis tebus apsaugoti pašalpos siuntas. JT Saugumo Taryba taip pat leido pasiųsti dar 3,000 JT dalinių į kitas Somalijos vietoves apsaugoti šalpos siuntas iš miestelių krašto viduje. Belgija ir Egiptas yra pažadėję po 750 kareivių, bet iki šiol gen. Aidid atsisako užtikrinti, kad šie kariai nebus puolami vietovėse, kurias jo grupės kontroliuoja.

JAV plano strategija

Kongresmanas Tony Hall (D-OH), kuris pirmininkauja Atstovų rūmų Bado komisijai, JAV dalinių atvykimą pavadino „gyvybės įkvėpimu mirštančiai tautai“. „Tik per šitokio pobūdžio ryžtingą, koordinuotą veiklą tebus galima išgelbėti Somaliją ir kitus bado kamaujamus Afrikos kraštus“, jis pasakė.

Pagrindinis JAV plano elementas yra atstatymas komercinės maisto pristatinėjimo sistemos, patvarkymas, kad žmonės galėtų nusipirkti maistą priemonėmis kainomis. Tam pasiekti JAV siūlo, kad tik pusė JAV pažadėtų 145,000 tonų maisto šiems metams būtų siunčiama išdalinti nemokamai badaujantiems. Kita pusė būtų pigiai parduodama prekybiniams, kad jie išvežtų ir pardavinėtų savo regionuose. Tuo tikimasi sumažinti maisto kainas Somalijoje.

JAV šalpos agentūros USAID pareigūnas Andrew Natsios pareiškė: „Mes turime pralaužti begalinį ratą, kuriame maistas tampa pinigų ir tokia brangi prekė, kad ji yra vagiama gyvybės kaina“. JAV taip pat nori, kad šio plano detalės būtų paskelbtos per Somalijos radiją, kad maisto atsargas laikantieji skubėtų į parduoti, kol kainos dar nenukrito.

Tas uždavinys bus apsunkintas, nes JAV yra nutraukusios savo Amerikos Balso radijo laidas į Somaliją. Beliko tik Britanijos Transliavimo Korporacijos ir Maskvos radijas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pietų Korėjos prez. Roh Tae Woo, pasirašęs tris sutartis su Šiaurės Korėja, pareiškė savo naują įsitikinimą, kad Šiaurės Korėjos užmačios turėti atominių ginklų yra gerokai sumažėjusios, nors vis dar neatmeta galimybės, kad jie juos tebe vysto.

— Limoje, Peru, suareštavus komunistų sukilėlių vadą, prezidento Fujimori populiarumas taip stipriai pašoko aukštyn, jog dabar jau tikima, kad jis gali laimėti lapkričio 22 d. vyksiančius rinkimus.

— Arabų-Izraelio taikos pasitarimai Washingtono vėl suiro, arabams kaltinant, jog Izraelis iš tikrųjų visai nežada derėtis dėl taikos su Sirija, i derybas traukiant Golano aukštumų grąžinimą.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Užbaigta Iran-Contra paieškų veikla

Washington, DC, rugsėjo 17 d. — Nepartinis prokuratorius, paskutinius penkerius metus vykdęs tyrimus apie neleistiną JAV tiekiamą ginklų Iranui prezidento Reagano kadencijos metu, pranešė nutraukęs bylos kvotimus. Šis prokuratoriaus Lawrence E. Walsh pranešimas atrodė užbaigias 32 mil. dol. kainavusią bylą apie kurią buvo speliuojama, ar neiškels duomenų patraukti teisman aukštus prez. Reagano vyriausybės pareigūnus, kaip buvusį generalinį prokuratorių Edwin Meese III ir buvusį valstybės sekretorių George P. Shultz.

Bet nei šis prokuratoriaus tyrimas, nei kelios JAV Kongreso komisijų apklausos, nei prezidentinė apklausa neišaiškino idomiausio politinio klausimo: ar prezidentas Reagan ir tuometinis viceprezidentas Bush buvo agresyvių dalyvių ginklų tiekime ar tik stebėtojai padarytų sprendimų, kurių išdavoje JAV tiekė ginklus Iranui, tuo sudarant galimybę Centrinės Amerikos „contra“ sukilėliams gauti ginklus po to, kai JAV Kongresas nutarė jiems ginklų nebeduoti.

Nors, darydamas šį pareiškimą, prokuratorius pasakė, kad nebebandyd daugiau asmenų patraukti teismo atsakomybėn ryšium su vadinamuoju Iran-Contra skandalu, jau užvestos bylos prieš buvusį JAV Gynybos sekretorių Caspar Weinberger

— Tailandie Demokratų partijos vadas Chuan Leekpai sutiko būti 20-tuoju Thailando ministru pirmininku. Keturių pagrindinės ir stipriausios partijos neseniai įvykusiame rinkimuose sudarė koaliciją ir laimėjo 185 iš 360 galimų vietų. Demokratų partijai iš jų teko 79 vietos, todėl buvo susitarta ministru pirmininku rinkti tos partijos vadą.

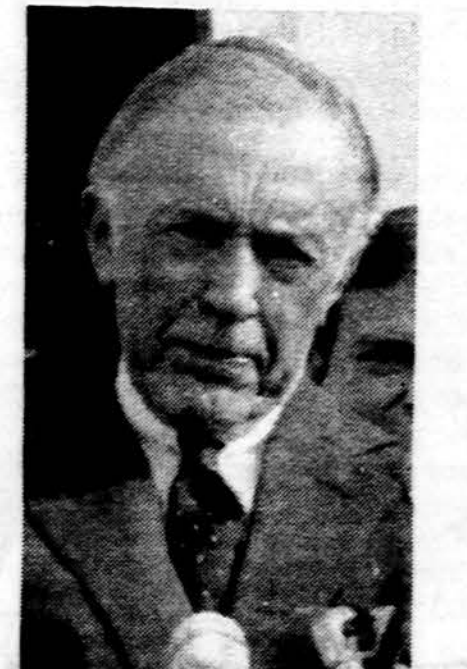
— Vokietija sekmadienį Londone prašė kitų Europos Bendrijos kraštų pagalbos susitvarkyti su pabėgėliais ir azilio prašančiaisiais. Bet kiti kraštai taip pat skatins Vokietiją sugriežtinti savo azilio teikimo įstatymus.

— Maskvoje rusų istorikas pranešė, kad pasibaigus II Pasauliniam karui rusai rado apdegintus Hitlerio palaikus, jo nusižudymo ir keli jo kaulai tebėra laikomi sovietiniuose archyvuose. Filmas, kuris esą rodo negyvo Hitlerio vaizdą, įrodytas esąs ne Hitlerio palaiku, o kito žmogaus. Visus kitus jo palaikus sovietų kariuomenė sunaikino 1970 metais Magdeburge Rytų Vokietijoje.

— Aliaskoje Spurr ugnikalnis, 80 mylių į rytus nuo Anchorage miesto, išsiveržė rugsėjo 16-osios naktį, taip tankiai išmesdamas pelenus, kad Anchorage aerouostas buvo priverstas užsidaryti 20 valandų.

— Jugoslavijoje amerikietis šachmatininkas Bobby Fisher atidėjo dešimtąjį žaidimą su rusų oponentu Boris Spassky, dėl inkstų sutrikimo, priverstusio jį atsiguoti ligoninėje. Jam sugrįžus iš ligoninės, šis dešimtas žaidimas vyks Belgrade.

ir du aukštus pareigūnus JAV Centrinėje Žvalgybos Agentūroje (CIA) Duane Clarridge ir Clair George nebus nutrauktos. Tačiau, ar iš viso tokiems kaltininkų ieškojimams turėjo būti leidžiama taip ilgai tęstis, yra kontroversiškas klausimas. Po to, kai apeliaciniam teisme suiro kaltinimai prieš garsiausius Walsh surastus „kaltininkus“ John M. Poindexter ir Oliver North, Walsh tyrinėjimų kritikai pradėjo daug garsiau priekaištauti, kad šios bylos tėra tik neprižiūrimos, „raganų medžioklės“, remiamos nepagrįstais samokslų įtarinėjimais prieš atsakingus paties prezidento įsakymų vykdytojus.

Lawrence E. Walsh

Neseniai JAV Generalinė Sąsąskaitos raštinė (GAO) pradėjo tyrinėti L. Walsh raštinės finansines knygas po to, kai respublikonai Kongreso nariai pradėjo to reikalauti. Spaudimas prokuratoriui pasitraukti dar padidėjo, kai jo užvesta byla prieš Clair George neseniai subyrėjo, teismo jūry komisijai radus, kad jo elgesiai nebuvo kriminaliniai. Buv. prez. Reagano atstovavęs advokatas Theodore Olson pareiškė tuo metu: „Man atrodo, kad traukimas į teismą žmonių, kurie įkliūva konfliktuose tarp egzektvyvės valdžios dalies ir Kongreso, kelia rimtų abejonių“.

Prokuratoriams Walsh gynėjai sako, jog jis ieškojo galimų valdžios piktnaudžiavimų, stodamas prieš stiprius pasipriešinimus ir net pačių geriausių informuotųjų priešiskumą ir kad jo ieškojimai „užvirtino principą, kad visi amerikiečiai, nežiūrint jų pozicijos valdžioje, nežiūrint jų tikslų kilnumo, yra atsakingi už savo veiksmus įstatymų šviesoje“.

KALENDORIUS

Rugsėjo 19 d.: Šv. Jaunarijus, Arnulfas, Zuzana, Girvinas, Praurimė.

Rugsėjo 20 d.: Eustachijus, Pilypa, Fausta, Jolita, Vainoras.

Rugsėjo 21 d.: Šv. Matas evangelistas, Ifigenija, Matvilas, Viskintė.

Rugsėjo 22 d.: Tomas Vil., Emerita, Tarvinas, Virma.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:55.

Temperatūra dieną 62 F (17 C), naktį 40 F (4 C), įvairiai debesuota, vėjuota, gali trumpai palyti. Sekmadienį numatoma saulėta, vėsu, pirmadienį šilčiau ir lietinga.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

PIRMĄ KARTĄ „DAINAVOJE“

Penktadienio ankstyvą rytą jau riedėjome Amerikos greitkeliais į „Dainavos“ stovyklą. Kelionė labai ilga, bet įdomi. Viskas nauja ir nematyta, o mano godžios akys nori aprėpti viską: ir kalnus, ir uolas, ir miestelius, ir žmones. Ilgas laiko tarpas ištyrė, ir „Dainava“ su savo kuklia rodykle prie kelio jau laukė mūsų. Visi puolė prie langų ir stebėjome, kad gamta niekuo nesiskiria nuo Lietuvos. Čia meiliai glaudėsi eglės ir ąžuolai, klevai ir liepos. Stovyklą puošė puikūs kryžiai ir koplytstulpiai.

Tik išlipę iš mašinos, paskubino apžiūrėti stovyklos teritoriją. Ji išsidėsčiusi nedideliam, gražiai apaugusiam maldais ežero Spyglio krante. Keletas namelių slėpėsi tarp senų medžių. O ant didelio kalno išdėdžiai stovėjo keletas senų ir naujų kryžių, kurie liudijo stovyklos istoriją. Kitoje Spyglio pusėje švietė nedidelis pliažas su puikiai įrengtomis sporto aikštelėmis. Netoli ežero baltavo didelė dėmė – tai Lietuvos žemėlapis. Fantastiška! Štai ir stulpas su rodyklėmis, žyminčiomis miestus ir atstumus iki jų. Įdomu buvo sužinoti, kiek kilometrų skiria „Dainava“ nuo Kauno, Čikagos, Panevėžio, Bostono, Romos ir kitų miestų. Aš tik stebėjau žmonių išradimą.

Lietuvio kūrybingumas stebino ir virtuvėje, kur puikios šeimininkės laukė jau paruošę lietuviškų vaišių. Numalšinę dienos nuovargį, skubėjome į salę, kur buvo rodomas video filmas apie daktaro Adolfo Damušio gyvenimą. Dar vieno žymaus žmogaus skaudų gyvenimo istorija prabėgo prieš mūsų akis. Tardymai, koncentracijos stovyklos nepalaužė šio žmogaus, bet užgrūdino dideliems darbams. „Dainava“ lietuviškai atrodo, nes tokios asmenybės kaip Damušis dėdė savo širdis ir nemažai darbo. Visi susirinkusieji didžiavosi savo draugu, tautiečiu ir jo gyvenimu.

Pasibaigus filmui, „Baltojo avino“ svetainėje Detroito ateitininkai vaišino stovyklautojus. Čia vaisės tėsėsi ilgai, nes kiek-

vienas buvo pilnas išpūdžių, o ir atvykusių iš Lietuvos buvo ne vienas. Tarp lietuvių mezgėsi naujos draugystės.

Pasidalinę savo džiaugsmiais, visi skubėjo nakties poilsiui, nes šeštadienio rytą, 8 val., jau turėjo prasidėti šv. Mišios. Visos intencijos kreipiamos į Lietuvą, jos jaunimą. Iš ten atvykę kunigas Gintaras Vitkus visus paragino neužmiršti vargštančių ir kenčiančių visame pasaulyje. Su ta mintim aukojamos šv. Mišios, charizmatinės giesmės užlieja koplyčią.

Po susikaupimo ir pusręty pirmosios paskaitos. Psichologas Vytautas Bieliauskas tema „sąžinės ieškojimas Rytuose ir Vakaruose“. Nustebau pamąčius paprastą profesorį, kuris su nuosirdžia šypsena visiems linkiojo galva. Savo kalboje V. Bieliauskas iškėlė sąžinės suvokimo pokyčius Rytuose ir Vakaruose. Besikeičiantys įvykiai keičia sąžinę, bet šis procesas juda lėtai. Ypač akcentuojamas tėvų autoritetas, ieškant savo sąžinės. Jis ieškoti reikia Dievuje, o kieno sąžinė gyva, visa atnaujinti Kristuje, veikti atlinkinius, kad sąžinė surastų visi. Šios profesoriaus mintys buvo pritaikytos ir aktualios visiems. Po paskaitos daug klausimų nebuvo, nes visi žinojo, ką paklausti savęs. Patyrinėję savo sąžinės, visi atidžiau klausėsi mokslininko Petro Kaufmano, kuris išsamiai nušvietė mokslo ir mokslininkų padėtį Lietuvoje. Kalbėtojas dalinosi išpūdžiais iš kelionės. Jis akcentavo, kad Lietuvos mokslas neatsiejamas nuo Rusijos, nes viskas verda bendram katilė. P. Kaufmanas smulkiau analizavo psichiatrijos padėtį Tėvynėje. Jis mano, kad mokslininkai iš Lietuvos turi vykti tobulintis į užsienį, nes Lietuvoje ir Rusijoje nėra jokių sąlygų dirbti, trūksta patirties. Mokslo ateitis priklausys nuo Lietuvos, o išeivija gali tik padėti. P. Kaufmanas džiaugėsi, kad, vienišdamas Tėvynėje, sutiko ir pasaulinio lygio mokslininkų tautiečių tarpe. Kalbėtojas asilaukė daug klausimų, visi labai noriai įsijungė į šią diskusiją.

Trumpa pietų pertrauka nutolino nuo visų Lietuvos problemų, bet neilgam, nes po valgio prasidėjo simpoziumas „Dvasinio atgimimo prosvaitė Lietuvoje“. Jame dalyvavo Justinas Miliauskas, ses. Ramunė Murauskaitė, kun. Voldemaras Cukuras, Aušra Danieliūtė ir ses. Ignė Marijošūtė. Visų mintys sukosi apie tas pačias problemas. Ses. Ramunė, Justinas ir Aušra nerimavo, kad į Lietuvą plaukia geri ir blogi dalykai, o jaunimas priima viską. Dauguma sektų nusiveda jaunus žmones savais keliais. Kalbantys sakė, kad reikalingas bažnyčios atsinaujinimas, aktyvus tikėjimas, dėmesys jaunimui. Studentai skundėsi, kad jie ieško meilės bendruomenėje, o bažnyčioje to nėra, trūksta gerų mokytojų, dvasios vadų. Kun. Cukuras susirūpinęs dėl ateitininkų organizacijos ateities. Jis nurodė didelį vakuumą tarp vyresniųjų ir jaunimo. D.B.

D.B.

ATEITIES KONKURSAI

Šiemetinio „Ateities“ žurnalo konkurso medžiaga redakcijai turi pasiekti iki spalio mėn. 1 d. (adresas: D. Bindokienė, 7155 S. Homan, Chicago, IL 60629). Bus premijuojami eilėraščiai, rašiniai ir nuotraukos. Temos nenustatomos. Konkurse gali dalyvauti visi išeivijos ir Lietuvos ateitininkai iki 25 m. amžiaus. Labai pageidaujame laisvos kūrybos pasakų, apsakymėlių, novelių. Eilėraščiai – ne trumpesni, kaip trijų posmelių. Nuotraukos: veiklos arba meniškos. Visa medžiaga turi būti perrašyta mašinėle su dvigubu tarpu tarp eilučių (arba labai aiškia rašysena, nesukumšant raidžių).

Premijos bus įteiktos „Ateities“ žurnalo tradiciniame vakare. Jų mecenatas yra prel. Juozas Prunskis.

D.B.

Ateitininkų sendraugių kultūrinės savaitės Kennebunkporte dalis dalyvių. Pirm. eil. kapelionas kun. V. Pikturka, prel. V. Balčiūnas ir solistė Gina Čapkauskienė.

Nuotr. Petro Ažuolo

ateitininkų organizacijoje, jaunimas ją palieka, nes trūksta naujų dvasios. Aušra mano, kad, skelbiant Kristų, reikia jausti atsakomybę ir paprastai perteikti idėjas. Ses. Ignė džiaugėsi, kad jaunimas atnaujiną vyresniųjų tikėjimą, kuri per daugelį metų apneša gyvenimo dulkės. Diskusijų metu supratu, kad atsinaujinimas Katalikų bažnyčioje ir ateitininkų organizacijoje jau vyksta, nes visi mato tas pačias problemas ir stengiasi vienas kitą suprasti. Ši darna mane tiesiog stulbino. Džiugu tai, kad vyresni žmonės jaunimą priima toki, koks jis yra iš tikrųjų. Aš negirdėjau nei vieno smerkiančio žodžio jaunų žmonių adresu.

Po įtemptos dienos laukiau vakaro, nes norėjau atsipaaiduoti gamtoje.

Pailsėję ir pavalgę visi rinkosi į salę pasiklausyti Julijos Švabaitės-Gylienės ir Juliaus Kelero eilių.

Patys jauniausieji su savo tėveliais susibūrė prie ežero ir laukė liepsnos kepė „minkštukus“, šaudė raketas. Mano dėmesį tai ir patraukė, norėjau pabūti pačių mažiausių tautiečių tarpe. O jie, pasirodo, nebologiau už tėvelius kalba ir dainuoja lietuviškai. Pasidžiaugė fejerverkais ir padainavę, mažyliai su tėvais skubėjo miegoti.

O mane dar domino poezijos vakaras. Salėje iki vėlumos nutilo posmai. Visi godžiai rijo lietuviškus žodžius, stebėjausi jų galia. Vakaras baigėsi svetainėje, kur vyko pokalbis su poetais.

Sekmadienis taip pat buvo gausus savo programa. Rytę pirmoji paskaita „Lietuva tarptautinėje organizacijoje“, kurią skaitė Darius Sužiedėlis. Ši tema man buvo nepaprastai įdomi, suteikė nemažai informacijos. Kadangi Darius dirba Jungtinių Tautų organizacijoje, jis puikiai nušvietė jos reikšmę pasaulyje ir Lietuvos vietą šioje organizacijoje. Jau meti, kai Lietuva Jungtinėse Tautose, bet kalbantysis aiškino, kad Lietuva dar tik mokosi kaip gyventi ir didelių rezultatų pasieksime greitai. D. Sužiedėlis optimistiškai žiūrė į mūsų Tėvynės ateitį. Jo manymu, Lietuvių tauta turėtų eiti skandinavų pavyzdžiu, kurie visų kraštų yra labai gerbiami. Darius – jaunas, išmintingas ir, manau, daug padės Lietuvai, dirbdamas tokioje organizacijoje. Jis ir aktyvus ateitininkas, pergyvenąs dėl ateitininkijos problemų. Jeigu jaunimui rūpi šios problemos, galvoju, kad lietuviai turės savo ateitį Amerikoje.

Antroji sekmadienio paskaita apie Vytauto Didžiojo universitetą ir grįžimą į Lietuvą. Šią paskaitą skaitė profesorius Pranas Zundė. Kalbantysis supažindino su trumpa trijų metų universiteto atkūrimo istorija, jo tikslais ir ateitimi. Šio žmogaus nuomone, universitetas turėtų suburti žymiausių viso pasaulio lietuvių mokslininkus. P. Zundė pateikė klausimą apie išeivijos poveikį universitetui. Pagrindinis dalykas, profesoriaus manymu, yra profesinė pagalba. Jis išreiškė didelį nerimą dėl nesutarimų universiteto vadovybėje, nes tai trukdo normaliam darbui. Šiai mokslo įstaigai reikalingas modernių priemonių diegimas, glaudūs ryšiai su kitomis aukštomis mokyklomis.

Pranas Zundė palietė dar vieną labai sudėtingą klausimą, tai grįžimą į Lietuvą. Jis suminėjo daug priežasčių, trukdančių grįžti į Tėvynę, bet kartu tvirtino, kad visas kliūtis galima nugalėti su dideliu noru, paragina visus padėti vienas kitam. Ne vienas pareiškė norą grįžti į Lietuvą, bet daugeliui tai skaudė problema – „persodinti“ save į kitą žemę. Kai kurie skundėsi, kad jaučia sąžinės graužimą ir tik Lietuvoje galės nurimti. Buvau nustebinta žmonių atvirumu, paprastumu ir meile Lietuvai. Atsirado ir tokių, kurie kategoriškai aiškino, kad grįžti neįmanoma ir fiziniai, ir moraliniai. Jie sakė, kad Lietuvą mylės iš tolo.

Tik šv. Mišios galėjo pertraukti šią subtilią diskusiją, kurių metu visi savo problemas ir ilgesio pilnas širdis aukėjo Dievui.

Po šv. Mišių laukė lietuviški pietūs ir daug jaunimo, atvykusio į sekmadienio popietę. Salė pilnutėlė. Pristatoma Antano Masionio knyga „Ateitininkų dvasia nepalūžo“. Kūrinį aptarė Indrė Čiuplinskaitė, Vytenis Statkus ir Gytis Liulevičius. Visi jie pastebėjo vieną ir tą patį dalyką, kad tiesa, kokia ji bebūtų, yra tiesa ir jos negalima nuslėpti. Indrės nuomone, tauta, kuri nesusugeba į save pažvelgti, negali ir kultūriškai subręsti. Popietėje dalyvavo ir pats autorius. Jis aktyviai pasisakė apie knygos reikšmę, jos įtaką jaunajai kartai. Istorijs nenuslėpė – ji bus nepilna. O gyvi liudininkai atsiliepė net iš salės. Man tai buvo puiki istorijos pamoka. Kiek daug istorinių momentų, idomių asmenybių pamačiau ir išgirdau per šios knygos pristatymą. Malonu buvo tai, kad visi, kurie daugiau ar mažiau nukentėjo, nepadarė nei lašo pykčio, nejaudė keršto. Iš visų akių ir lūpų veržėsi pagarba, meilė ir tiesa. Tai rodė didelių asmenybių subrendimą. Ši pamoka taip pat baigėsi Baltojo avino svetainėje, kur visi nekantriai laukė vakaronės. Ją pravesti turės svečiams iš Lietuvos.

Susibūrė visi iš Lietuvos atvykę studentai sukvietę visus į salę, nes laukė pylė lietus. Į programą įsijungė visi, ir vakaras pavirto puikiu karnavalu, kuriame kiekvienas galėjo parodyti savo sugebėjimus.

Amerikos lietuviai net operą parodė. O kai lietus baigėsi, jaunimas vakarojo prie laužo. Vyresnieji stovyklautojai pasinėrė į tamsią naktį su savo draugais, mintimis, problemomis.

Išaušus rytui, šv. Mišios, padėkojimas už gražius susitarimus, atsiveikiniai ir ilga kelionė ir namus.

Grįžau į Vašingtoną ir džiaugiuosi, kad tris dienas buvau Lietuvoje.

Dalia Verbylaitė,
Notre Dame Instituto
studentė iš Lietuvos

Namų druska nesūri.

Liaudies išmintis

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221

TERESĖ KAZLAUSKAS, MD
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
900 Ravinia Pl.
Orland Park, IL
Tel. 708-348-0887
Priklauso Christ ir Palos Comm. ligoninėms

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 N. Cass Ave., Ste. B, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL 60559
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Holy Cross, 2701 W. 68 St., Chicago
Tel. (312) 471-5573
9830 S. Ridgeland, Chicago Ridge, IL
Tel. (708) 423-0313, 425-9353
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEIŠIS
AKIŲ LIGŲ IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. 312-735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
ROGER TOLINTINO, M.D.
Gydytojai ir chirurgai
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistai
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-888-8876

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuomiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesuaukdotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
2636 W. 71st St.
312-436-5886
4148 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujagyslių, artrito ir cukraus ligos.
Sąjaukta su medicinos draugija Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St., Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. — 7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p., treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v. — 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-0909 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KŲJŲ VENUŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujagyslių ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktiku su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGAS
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

GYVENIMO PAGRINDAI

Apie šeimą kalba Bažnyčia pradžioje metų, kai mini Jėzaus atėjimą ir ta proga Šventąją Šeimyną. Tai tik šeimos palyginimas su Šventąja Šeima, kuri duodama kaip pavyzdys ir siekimas. Apie šeimas reikia nuolat kalbėti, nuolat jų gyvenimo sąlygas svarstyti. Jos skiriasi pagal vietas, tautų papročius ir laiką. Šeimų yra visur ir visada, bet nei laikas, nei patios šeimos, nei jų labiau šeimų išpareigojimas auklėti jaunąją kartą ne visur yra vienodas. Vis dėlto tai yra svarbi institucija, svarbi auklėjimo pareiga.

Nuolat sakoma, kad šeima yra mažiausia Bažnyčios ir Valstybės ląstelė. Tai tiesa, kurios niekas net neneigia. Bet tos ląstelės ne visur vienodos. Jų pažūros skiriasi kartais visai priešingai. Šeimos pasidaro ne institucijomis, bet tik pradiniu gyvenimu drauge, o vėliau vaikams patiems pragyventi, susidaryti savo moralės, gyvenimo ir santykių su kitais dėsnius.

To nereikia ieškoti kažkur toli. Reikia tik apsidairyti aplink save, savoje aplinkoje ir susitikimuose. Pavienės motinos yra tikros motinos, bet jos nesudaro šeimos, kaip žmonija yra įpratusi matyti ir vertinti. Apie tai kalba dvasinės ir civilinės viršūnės, bet tik pavienės šeimos girdi tuos žodžius, dar mažiau taiko juos gyvenimui.

Nereiktų gilintis į svetimas šeimas, į jų pažūras, į šeimos vertinimą, nes tai perdidelis rūpestis mažai ateivių tautai, kaip lietuviams. Užtenka rūpestio lietuviškoms šeimoms, tikru auklėjimu, be kurio nėra augimo šeimoje, juo labiau nėra tikro gyvenimo Bažnyčioje ir Valstybėje. Teliaka tik paskirų žmonių rūpestis gyvenimu, ateitimi, žmonių ir tautos gerove ir tomis šeimomis, kurios dar klausos svetimų žodžių ir juos bent dalinai taiko savo šeimai. Iš to šeimos auklėjimo ir kuriasi tikras gyvenimas žmonėms, kurie turi gyventi savo laike ir savoje aplinkoje.

Nesunku kalbėti apie darbą, pareigas, tėvų rūpesčius ir nuolatinį buvimą su savo vaikais. Teisybė, kad didesnis vaikų skaičius padaro šiltesnį šeimynišką gyvenimą ir auklėjimą, tėvams padedant. Bet tai tik teorija. Praktikoje tikrieji auklėtojai nėra šiame krašte mokytojai, organizacijų vadovai. Jie tik laikinai mato jaunuosius mokyklose ar organizacijų susirinkimuose. Šios institucijos yra naudingesnės suaugusiems jaunuoliams. Bet kai jie jokia auklėjimo negali gauti mokyklose, tai ir vėlesnis mėginimas aukštesiose mokyklose ar organizacijose tėra tik mažas ir mažai reikšmingas priedas prie geresnio gyvenimo kūrimo.

Tikras auklėjimas prasideda tik šeimoje. Mokykla ar organizacija tėra šeimos pagalbinių. Ji turi duoti mokslo žinių, kurios bus reikalingos suaugusiems ir siekiantiems aukštesnio mokslo. Bet jos nereikšmingos auklėjimui, subrandinimui, įjungimui į gyvenimo srautą, kad jaunuolis ar jau suaugęs žmogus jaustų, ką jis turi daryti, kad tiktų bet kuriai savo specialybės įstaigai ir savo bendradarbiams.

Mūsų patyrimas dažniau išauga iš prarastų iliuzijų, kaip iš įgytos išminties.

J. Roux

Tai papildoma organizacijos. Bet ir jos tėra tik tėvų talkininkės. Pagrindus turi padėti ir tikrai duoda tik darni šeima, norinti savo jaunąją kartą paruošti gyvenimui. Tai yra institucija, kuri kuriama pagal prigimtį, kuriama pastoviam gyvenimui, šeimos meilės parodymui. Vaikai, net eidami į mokyklą, kuriose nėra auklėjimo, net suaugę turi žinoti, kad priklauso šeimai, kaip jos nariai net tada, kai turi savo šeimas.

Nuo auklėjimo šeimoje priklauso ir vadinama šeimos šiluma, kuri savo židinį padaro savu, artimu, be barnių ir šauksmų, bet tik su pamokymais ir nurodymais, kurie tinka suaugusiems ir jauniems. Šeima ir turi būti tikras židinys su savo specialia šiluma. Jokia draugija ar organizacija negali sudaryti tokios šilumos. Juo labiau nesudaro mokykla, kurioje iš daugelio šeimų mėginama jungti visus vienam tikslui — mokslui, privačiose mokyklose — dar ir auklėjimui.

Kalbant atsiejai nuo lietuviškų šeimų arba bent norinčių lietuviškumo šiek tiek duoti mišriai šeimai, lengva duoti prastus patarimus. Kiekvienas kraštas, tolimos kultūros paveikti kraštai jau turi savus papročius ir šeimoms, nes skirtingai kiekviename krašte jaunuoliai bėsta. Būtina žinoti, kad ir lietuvių keltina karta, išaugusi šiltoje kraštoje, anksčiau negu šiaurietiai su bėsta. Mes ir taikome daugiausia šeimos šilumą ir auklėjimą tik lietuviškoms, mišrioms šeimoms. Jos gyvena šiauriniuose kraštuose ir darosi panašios į savo aplinkos žmones. Ir auklėjimas yra skirtingas, kaip skirtingas yra ir pats gyvenimas.

Lietuviai naujausių ateivių įtakojai atsidarė lietuviškoms mokykloms, nors jos daugiausia veikė tik šeštadieniais. Tai buvo ir tebėra meilė lietuvių, noras perduoti savo tautinę kalbą ir įsitikinimus jaunajai kartai. Dabar jau susidaro tokios jaunos šeimos, kurios skirtingai žiūri į tautinį išsilavinimą ir lietuvišką auklėjimą.

Toms šeimoms būtina susirūpinti ir žmogišku, krikščionišku auklėjimu. Ir čia neužtenka tik lietuviškos mokyklos šeštadieniais, tik organizacijų, kurios užima šventadienius ar vasaros stovyklas, bet reikia ir gyvenamoje aplinkoje duoti auklėjimo ir gero gyvenimo pradus. Vėliau jie parodys visam gyvenimui pagrindą. Tai yra būtina, nes toli nereikia ieškoti pavyzdžių — jų galima matyti ir savo tarpe, net savo artimųjų jaunose šeimose.

Tikras auklėjimas lietuviškose ir net mišriose šeimose nėra tik mokyklos, nors jos būtų lietuviškos ir artimos, nors jos būtų privačios ir katalikiškos. Būtina šeimai bendradarbiauti su mokyklomis, su organizacijomis ir joms pateikti žinias apie šeimos auklėjimą. Kartais dėl šeimos negalima atsisakyti darbo ar pareigų, bet taip pat negalima atsisakyti auklėjimo. Auklėjimas šeimoje šeštadieniais ar sekmadieniais turi būti šilto šeimos gyvenimas, kad to gyvenimo jaunuolis trokštų visuomet.

Pr. Gr.

Pataikavimas yra netikras pinigais, kuris kursuoja tik dėl mūsų tuštybės.

Rochenfoucauld

IŠ LIETUVOS PARTIZANŲ KOVŲ LAUKO (8)

Taip baigėsi Tauro apygardos egzistencija

Prieš keturis dešimtmečius, t.y. 1952 m., mirtinų nuostolių, ypač dėl išdavystės, patyrė dar likusios Lietuvos partizanų apygardos, jų tarpe ir garsioji Tauro apygarda. Kaip rašo „Laisvės kovų archyvas“ (LKA), tos apygardos Žalgirio rinktinės vadu nuo 1950.IX.29 paskirtas J. Jankauskas-Demonas. Pasak „LKA“, „tai buvo prityręs partizanas su dideliu partizanavimu stažu, ankščiau dirbęs Žalgirio rinktinės žvalgybos skyriaus viršininku. 1948-49 metų žiemą jis kartu su kitais partizaniais lydėjo Tauro apygardos vadą Faustą su Dainavos vadu Ramanausku-Vanagu į Žemaitiją, į visos Lietuvos partizanų vadų suvažiavimą. Už šį žygį, kuris truko 3 mėnesius, 1950 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 31, Demonas buvo atžymėtas III laipsnio Laisvės Kovos kryžiumi su kardais“.

Tačiau 1952 m. birželio 7 d. pakeliui į Kybartus Demonas užėjo į žmonos tėviškę Barzdų valsčių, Baltrušių kaime, kur apsidieniojo. Čia artimo žmogaus buvo išduotas ir suimtas. Sausgumiečiai Demoną labai stengėsi užverbuoti dirbti jų naudai, ir tai jiems pavyko. 1952 m. spalio 3 d., kaip rašoma „LKA“, Demonas išduotas, buvo suimtas Dariaus-Girėno tėvonijos vadas Lakštingala. Su juo buvę partizanai K. Ruseckas-Doleris ir L. Lukoševičius žuvo. Tų pačių metų rudenį išduotas, žuvo Bitė. O paskutinis Žalgirio rinktinės partizanas Balčius-Plutonas nusišovė prieš 35 metus — 1957 m. rudenį apsuptas savo namuose slėptuvėje, Norkūnų kaime prie Gelgaudiškio.

1952 m. buvo nelaimingi ir Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinė. Išdavystės sekė viena po kitos. Sausio 31 d. Kirtinių miške netoli Mikališkės buvo apsupta partizanų stovykla. Mūšyje žuvo Dešiniojos tėvonijos vadas K. Kurtinys-Ažuolas, K. Popiera-Gegužis, jo brolis Br. Popiera-Meška ir L. Vokietaitis-Žvejsys. Būrio vado pavaduotojas B. Jankauskas-Keleivis ir P. Gumauskas paimti gyvi. Tų pačių metų birželio 20 d. Prienų šilė, Juodaraistėje, dėl išdavystės žuvo še partizanai: V. Menkevičius-Spyglys, kurio bunkeryje kurį laiką gyveno grįžęs iš užsienio J. Lukša-Skirmantas ir kurio dėka jis susisieko su A. Ramanausku-

Vanagu, V. Navikas-Dėdė, K. Marčiulaitis-Slanka, A. Banislauskas-Klajūnas, P. Bražinskas-Smauglys ir P. Kižys-Pranelis. Gruodžio 12 d. išduoti žuvo P. Kučinskis-Tyla, L. Kazlauskas-Bijūnas, V. Stanaitis-Aidas ir J. Vitkauskas.

Tuo tarpu paskutinis Tauro apygardos vadas ir išdavikas J. Jankauskas-Demonas, pasak „LKA“, „tapęs nereikalingu, 1954 m. vasario 22 d. buvo suimtas, išvežtas į Vilnių ir 1954 m. liepos 27 d. nuteistas mirties bausme, 1955 m. sausio 26 d. buvo sušaudytas“.

Straipsnio autorius Bonifacas Ulevičius publikaciją baigia tokiais žodžiais: „Taip baigėsi Tauro apygardos egzistencija, įrašiusi į Lietuvos išsivadavimo istoriją ne vieną pasiaukojančios kovos ir didvyriškumo puslapi...“

Suparalyzuotas vadas ir jo bunkeris

Kaip 1952 metus praleido sužeistas Lietuvos Laisvės kovotojų sąjūdžio vadas kpt. Jonas Žemaitis-Vytautas, žurnalo „Žaltvykslės“ 1990 m. nr. 3 rašoma: „Žemaitis paralyzuotas guli bunkeryje Jurbarko raj., Pavidaujo kaimo apylinkėse Šimkaičių miške. Su juo kartu būna Juozas Palubeckas (Simas) ir jo sesuo Elena, ryšininkė (Liudas). Bunkeris nedidelis, įėjimas užmaskuotas, ant dangčio pasodinta eglutė. Nors yra paliktos trys ventiliacinės angos, bunkeryje trūksta oro. Nuo 1951 m. gruodžio iki 1952 m. balandžio J. Žemaitis negauna jokios (?) medicininės pagalbos. 1952 m. pradžioje jo gydyti pakeičiama buvusi Kauno Raudonojo kryžiaus ligoninės seselė Marytė Žiliūtė. Neakivaizdžiai pasikonsultavusi su gydytoju, ji leidžia vaistus, masažuoja paralyzuotą ranką ir koją. Monotoniška slenkala valandos. Dieną, užsimaskavę angą, partizanai snūduruoja, o naktį gamina valgi ir išlipa pakvėpuoti grynu oru. Kiekvieną kartą prieš miegą pasimeldus, J. Žemaitis dar ilgai sėdi tylėdamas...“

Tolimesnis kpt. J. Žemaitis ir jį globojusį likimas taip aprašomas: „1953 m. gegužės 29 d. (?) per vėdinimo angą į bunkerį įmetama granata su migdančiomis dujomis. J. Žemaitis, M.

Žiliūtė ir E. Palubeckaitė atsisąuna jau Vilniaus saugumo požemyje. Tardymas trunka 7 mėnesius. Žemaitis savo parodymuose mini tik tuos asmenis, kurių jau nebėra gyvųjų tarpe, niekur nepasirašo...“

Septynios dienas trukęs J. Žemaičio teismas prasidėjo 1954 m. birželio 1 d. Priėmęs teismui paskelbiant nuosprendį, pasak liudininkų, J. Žemaičio paskutinis žodis teisme buvęs šis: „Istorija moko, kad kraujas niekad nebūna pralietas veltui. Jei ne dabar, tai už penkis dešimties, už šimto metų Lietuvai, išsikovojujai laisvę, kitaip įvertins mūsų siekius ir mūsų darbus“.

Teismo nuosprendis buvo: J. Žemaičiui — mirties bausmė, J. Palubeckui — mirties bausmė, M. Žiliūtei — 25 metai laisvės atėmimo, E. Palubeckaitė — 7 metai laisvės atėmimo. J. Palubeckui nuosprendis buvo pakeistas 25 metais laisvės atėmimo.

Agnė Iešmantaitė straipsnį, paskelbtą „Žaltvykslės“ 1990 m. nr. 3, baigia šiuo teigimu: „Koks buvo Jonas Žemaitis? Vienas iš nedaugelio, kurių kėpimas nežinomas, kurių gyvenimas nugarino užmiršties migloje, kurių auka buvo užtamsinta istorijos drumzlių. Tačiau jų tikėjimas ateitimi pulsuoja mūmyse iki šiol“.

Tai Tėvynėje prisimenamas buvęs priešpaskutinis Lietuvos Laisvės kovotojų sąjūdžio, tarybos prezidento pirmininkas ir vyriausias ginkluotųjų pajėgų vadas kpt. Jonas Žemaitis. Po jo mirties tas pareigas perėmė paskutinis Lietuvos ginkluotosios rezistencijos vadas lt. Adolfas Ramanauskas-Vašesėlė Marytė Žiliūtė. Neakivaizdžiai pasikonsultavusi su gydytoju, ji leidžia vaistus, masažuoja paralyzuotą ranką ir koją. Monotoniška slenkala valandos. Dieną, užsimaskavę angą, partizanai snūduruoja, o naktį gamina valgi ir išlipa pakvėpuoti grynu oru. Kiekvieną kartą prieš miegą pasimeldus, J. Žemaitis dar ilgai sėdi tylėdamas...“

Tolimesnis kpt. J. Žemaitis ir jį globojusį likimas taip aprašomas: „1953 m. gegužės 29 d. (?) per vėdinimo angą į bunkerį įmetama granata su migdančiomis dujomis. J. Žemaitis, M.

NEGALITE TARNAUTI DIEVUI IR TURTAMS

Kalbėdamas apie žemiškus turtus, apie pinigus, Jėzus priminė savo klausytojams, kartu ir parisiėjams, kad turiai dažnai yra klišės pateikti ir laimingą amžinybę. Kas prisirišęs prie žemiškų turtų, nedažnai galvoja apie gero darymą, apie vargšų užjautimą, apie pasidalinimą turtais. Parisiėjai neretai duodavo išmaldas, bet norėjo, kad jie būtų pagerbti, pagirtini, žinomi aplinkoje. Jie norėjo pagarbos, kad davė išmaldą ar sušelpė vargšą. Jėzus Kristus aiškiai pasakė ne tik savo mokiniais, bet ir parisiėjams: „Negalite tarnauti Dievui ir turtams“ (Lk. 16.13).

Jėzaus duotas pavyzdys apie turtuolį, kuris norėjo atstatyti savo turtų prievaizdą, išieškojo savo šeiminiško turtas asmeniškais reikalais. Ten jis mokojo suktis, net atstatytas iš prievaizdavimo, vienam liepdamas nubraukti pusiau skolą, kurią turėjo šeiminiui, kitam dalį skolos, kad paskiau ji už gerą širdį priimtų ir draugystę. Jėzus nepagiria prievaizdos už jo suktumą, bet už jo gudrumą: „Darykite sau prietelių apgaulingų turtų pagalbą, kad jums mirus, priimtų jus į amžinąsias padangtes. Kas ištikimas mažiausia dalyke, tas ištikimas ir didesniais, ir kas neteisingas mažame dalyke, tas neteisingas ir didesniais“ (Lk. 16. 9-10). Ir Jėzus dar pasakė: „Valdovas pripažino neteisiojo užvaizdo gudrumą, nes šio pasaulio vaikai gudresni su sauliais už šviesos vaikus“ (Lk. 16.8).

Nors tas prievaizdas žinojo savo gudrumą ir suktumą, jis jautė, kas yra geras darbas padėti skolininkui, bet jis darė nuodėmę, papildydamas savo turtus, kuriuos neteisėtai pasisavino iš savo šeiminių. Jis papildė ir draugus, neteisėtai jiems atsilygindamas geru darbu, bet svetimu turtu. Tai jo prisirišimas prie žemės turtų, tai jo tarnavimas dviem valdovams, kurių tik vienam tegalėjo įtikti, būtent turtams. Jie jau sudarė jam gyvenimo patogumus ir lengvatą. Dievas, tikrai

gai rūpinosi viso ginkluoto pagrindinio centralizavimu ir viešingos vadovybės sudarymu.

VI. R.

sis jo šeiminiškas, buvo šalia jo paties ir jo turtų.

Jau senovės pranašai, kaip Amosas, sakė savo tautai: „Išgirskite tai jūs, kurie mindote beturtį ir žudote šalies pavargėlius“ (Am. 8.4). Tai buvo įspėjimas išrinktajai tautai, kuri buvo globojama ypatingu būdu Dievo, kuris buvo nuo amžių nutaręs siųsti savo Sūnų. Bet tauta neklausė pranašų, nesimėję savo širdis jų pamokymų, neklausė nė Jėzaus Kristaus žodžių, kai jis jiems sakė, jog negali tarnauti Dievui ir turtams.

Ir apaštalas šv. Paulius, klausydamas Viešpaties Jėzaus pamokymų, jo žodžius perduodamas savo mokiniams — naujiems krikščionims, ypač išrinktiesiems, kaip Timotiejui ar Titui, paskirtiems vyskupais, nuolat priminė, kad reikia gyventi Evangelijos gyvenimu. „Taigi, aš visų pirma raginu daryti maldas, prašymus, užtarimus, dėkojimus už visus žmones, už karalius ir visus, kurie yra vyresnieji, kad mes ramiai ir tyliai gyventumėm visame maldingume ir padorume. Nes tai yra gera ir patinka akivaizdoje mūsų Išganytojo Dievo, kurs nori, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą. Nes vienas yra Dievas, vienas taip pat tarpininkas tarp Dievo ir žmonių, Žmogus, Kristus Jėzus; jis pats save davė atpirkima už visus“ (1 Tim. 2, 1-6).

Parisiėjai juokėsi iš Jėzaus pasakojimų, įsakymų ir reikalavimų, o šv. Paulius liepė būti maldingais, doriems, atsidavusiems Dieviui, kuris siuntė tarpininką Kristų Jėzų, už visus pasiaukoję. O parisiėjai, kaip savo evangelistas šv. Lukas: „Visa tai girdėjo parisiėjai; būdami godūs, jie tyčiojosi iš jo. Jis gi jiems tarė: Jūs esate, kurie patys dedatės teisingais žmonių akivaizdoje, bet Dievas žino jūsų širdis“ (Lk. 16, 14-15). Ne tie, kurie prieš žmones moka teisintis ir nuduoti teismus, bus išganyti, o tyros, pamaldžios ir sugraudintos širdies, žinančios, kad Jėzus Kristus už žmonių nuodėmes pats pasiaukoję, kaip teisingumo auka ir žmonių išganytojas.

— P.A.

Kaip kantis ēda drabužį, taip pavydas graužia žmogų.

Sv. Jonas Auksaburnis

IŠPAŽINTIES PASLAPTIS

NOVELĖ

J. VIZBARAS-SŪDUVAS

6

— Tikrai, kiek prisimenu, rodos, 1930 m. apie lietuvių tautinius neramumus Vilniaus krašte buvo rašyta ir „Lietuvos aido“, — patvirtino majoras.

— Taigi, baigsiu savo pasakojimą apie barono žmonos Adrijanos likimą, — atsisąvinęs šviežia kava, kalbėjo toliau kun. Justinas.

— Pirmąją parą savačių buvau taip užimtas parapijos reikalais, kad pamiršau apie dvarą ir jo gyventojus. Vieną popietę šeiminiškė man pranešė, kad yra sugrįžęs baronas Šroederis. Ta proga jos paklausiau, ar baronas yra našlys, nes niekur nesutikau jo žmonos ir niekas apie ją nekalbėjo. Atvykęs, naktį pasakojau dvarą, mačiau ant sienos kabantį moters paveikslą su parašu: „Adrijana-Marija Šroederova“. Gal tai barono brolio žmonos, ar giminės portretas?

— Jokia brolio baronas Albertas neturi. Jis paskutinis vyras iš Šroederių giminės. Varšuvoje gyvena tik senutė barono teta Matilda. Paveiksle, kurį jūs, kunige, matėte, yra mūsų barono Alberto žmona. Jis ją labai mylėjo ir tikėjosi susilaukti ipėdinio. Tačiau vienas Dievas žino, kaip ir kur ji pražuvo iš dvaro. Baronienė Adrijana-Marija prapulo iš dvaro antraisiais po vestuvių metais, prieš prasidedant Pirmajam pasauliniam karui. Baronas Albertas tada buvo išvykęs į Peterburgą, nes jis buvo buvęs caro oficerius. Sugrįžęs į dvarą, baronas savo žmonos nerado. Jis išitinkęs, kad

žmona Adrijana yra pagrobta ir išvežta į Rusiją. Kasdien laukia apie ją žinios ar sugrįžtant, nors praslinkę veik penkiolika metų. Adrijana buvo nuostabaus grožio mergaitė. Paveikslas rūmose yra gyvas jos portretas...

Mortos pasakojimas mane sudomino. Ryžausi patirti daugiau apie Adrijaną ir baronų Šroederių šeimą, nes žinojau, kad Morta jaunystėje tarnavusi dvare, dirbdama virtuvėje ir kambarinė. O tokie dvaro tarnai paprastai žino daug paslapčių apie savo ponų privatų gyvenimą. Užsidedęs cigaretę, pradėjau Mortą klausinėti:

— Gandų neskleisiu ir jų nemėgstu, bet man, kaip jū parapijos kunigui, svarbu žinoti apie bažnyčios fondatorių Šroederių šeimą ir paslaptingai pradingusio barono Alberto žmonos likimą. Papasakok man plačiau apie jų vestuves, juk, dvare dirbdama, jas matė? Gal jaunųjų vedybos nebuvę laimingos? Iš paveiklo pastebėjau, kad žmona Adrijana galėjo būti žymiai jaunesnė už baroną. Galbūt juodu nesutiko, Adrijana vyrą pametė ir palikusi kur nors išvažiavo?..

Kaip sena moteris, Morta pasakojo daug ir netaisyklingai. Čia joms perduosiu tik svarbesnes pasakojimo mintis. Sužinojau, kad prieš Pirmąjį pasaulinį karą baronas Albertas Šroederis tarnavo caro armijoje Peterburge aukštu karininku. Dvarą valdė tėvas Otonas. Pulkininkas pas tėvą į dvarą atvažiuodavęs tik pavasarot. Jaunystėje baronas Albertas buvęs sužadėtas su kaimyninio Benekonių dvaro bajoraite, Joana Čaplinskaitė, menko grožio, nepatrauklia, turto sumetimais, kaip žmonės kalbėjo, ir Albertas jos nemėgė. Seniau Butrimonių palivarkas su mišku priklausė Benekonių dvarui ir buvo bajorų Čaplinskių nuosavybė. Tačiau caras dėl kažkokių priežasčių Butrimonių palivarką atėmė iš Čaplinskių ir padovanojo prūsui, mūsų barono Alberto seneliui. Turbūt Čaplinskiai tikėjosi įturtuoti keliu atžauti savo nuo-

savybę. Bet pulkininkas Šroederis, lebaudamas Peterburge, vedybomis su Joana Čaplinskaitė nesirūpino. Pagaliau, būdamas daugiau penkis dešimties metų amžiaus, vieną atostogų metų pulkininkas Šroederis atsitiktinai sutikęs Benekonių dvaro daržininko dukterį Adrijaną-Mariją, atostogaujantį pas tėvą iš mokyklos Lydoje. Nors tuo metu mergaitė buvo penkiolikos ar šešiolikos metų, bet nuostabiai graži ir grakšti: turėjo garbanotus kaštoninius plaukus, didelės mėlynas akis, malonų balsą ir mokėsi muzikos. Pulkininkas Adrijana labai susižavėjo, nieko nepasidarydamas, nusivėžė į Peterburgą ir ten ją vedė. Sugrįžęs į dvarą, visiems dvariškiams išskėlė puikią puotą, pristatydamas Adrijaną kaip jų poną — baronienę. Apylinkės bajorai, kad ir pakviesti, i vestuvine puotą neatvyko, užsivėrė, kad baronas Šroederis, veddamas daržininko dukterį, paniekino bajorų luomo tradicijas ir sulaužė Joanos Čaplinskaitės sužadėtumas. Barono tėvas Otonas, nors ir nebuvo patenkintas sūnaus pasielgimu, bet Adrijaną mėgo. Adrijanos portretas barono miegamajame buvo nupieštas dailininko Peterburge po vestuvių. Tai buvo 1913 metų vasara. Baronas savo žmoną labai mylėjo, pasitraukė iš karinės tarnybos ir nuolat gyveno dvare. Jei kur išvykdavo, tai abu drauge. Atrodė, kad ir Adrijana buvo laiminga — niekas nedrumstė jaunųjų laimės.

Kitų metų pavasarį baronas Šroederis turėjo trumpai išvykti į Peterburgą. Vaziuoti su žmona vengė, nes ji buvo nėščia ir kelionė traukiniu jau buvo pavojinga. Kai tik baronas išvažiavo, po keleto dienų dvare pasklido žinia, kad baronienė Adrijana, kaip paprastai, išėjusi viena į parką pasivaikštinėti, i rūmus nesugrįžo.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

NEBEREIKIA ŠAUKTI „LAISVĖS LIETUVAI“

Rugsėjo 18 d. Chicago Lietuvių opera Jaunimo centre, lietuvių jaunimui ir visuomenei atidarytame 1957 m. rudenį, kai tuometų pavasarį i operinį kelią pasukęs Chicago Lietuvių vyrų choras, vadovaujamas muziko VI. Baltrušaičio, pastatė pirmąjį „Rigoletto“ spektaklį lietuvių kalba, pradeda naują – 37-ojo – sezono repetitijas, nes pirmąjį operai ruošti pradėta 1956 m. Per tą 36-ųjų metų Chicago Lietuvių operos egzistencijos laikotarpį čia rašančiam per pirmąjį dešimtmetį teko būti labai arti šio kasmet vis gilesnė vaga išsivijęs kultūriniam gyvenime ir žinančio vieneto, būnant net jos spaudos vadovu, o per antrąjį veiklos dešimtmetį daugiau ar mažiau apie jį rašyti, kol Opera pilnai įsipilietino išsivijęs lietuvių tarpe, o jos garsas pasiekė ir okupuotą Lietuvą. Keturiolika metų išgyvenus Washington, tampresni ryšiai su Lietuvių opera gal ir nutrūko, bet kiekvienų metų spektakliams artėjant, vėl, nors ir iš tolo, mintyse gyvenau su Operos vieneto, linkėdamas geriausio pasisekimo scenoje.

Susitikęs Vytautą Radžiū, ilgametį Lietuvių operos valdybos pirmininką ir savo bičiulį, berods, nuo 1952 m., kai jis vadovavo tuometinio Chicago Lietuvių vyrų choro valdybai, jam pateikiau kelis klausimus, šiam pasikalbėjimui skirdamas šios ir kitos savaitės Horizontus.

– Šį pavasarį sukako 35 metai, kai Chicago Lietuvių vyrų choras, iš kurio vėliau išsivystė Chicago Lietuvių opera, scenos rampon išvedė pirmąją operą „Rigoletto“. Malonėkit palyginti anų laikų nuotaikas su šio pavasario, kai pastatė grandiozinį „Otello“, kurio, deja, tebuvo tik vienas spektaklis?

– Anuomet nuotaikos lietuvių visuomenėje buvo pakilios, nes mūsų buvo daug ir mes norėjome dirbti tautinį darbą, ir visi labai domėjosi lietuviška veikla. Daugelis mūsų degė ta mintimi, kad reikia kelti mažos tautos vardą kitataučių tarpe – parodyti, kad esame kultūringos tautos vaikai, ne savo noru išblokti iš savojo krašto.

Todėl ir Lietuvių vyrų choras, kuris susiorganizavo 1949 m. rudenį, 1956 m. vasarą persiorganizavo į operinę veiklą ir pradėjo ruošti Verdi „Rigoletto“, norėdamas kaip tik parodyti amerikiečiams ir įvairių tautų žmonėms, jog pavergtos tautos dalis, pradėjusi kurtis Jungtinėse Amerikos Valtybėse, nėra vien tik duona ir namais susirūpinusi, bet kad ji savo kultūrinėmis vertybėmis kovoja už Lietuvos nepriklausomybę ir yra tikrai verta laisvės.

Anų laikų entuziazmui nebu-

vo ribų. Pirmosios operos spektaklius visuomenė priėmė entuziastingai ir ragino tęsti toliau operinį darbą. Todėl buvo po metų atrankos būdu suorganizuotas Operos moterų choras ir pastatyta antroji opera Gounod „Faustas“. Jei ir tada nebūtų buvę Operos vieneto mecenatų, kurie savo finansinėmis aukomis rėmė ją, solistų ir choristų, nebūtų buvę galima džiaugtis ir šio pavasario „Otello“ opera. Deja, ši kartą jau nuotaikos kitokios – visko mažiau: ir klausytojų, ir rėmėjų.

Kai Lietuva atstatė savo nepriklausomybę, tai, kaip ir daugelis organizacijų, taip ir mūsų Operos veiklos pobūdis savaime pakito. Nebereikia šaukti „Laisvės, laisvės Lietuvai!“, bet reikia parodyti, koks yra lietuvis kultūringas, nepaisant, kur jis begyventų. Deja, o tai atlikti užsidiarais savo namų rūsiuose, nors ir prabangiai įrengtuose, neįmanoma, nes ten dažnai susirenka tik siauro ratelio tie patys žmonės. Sumažėjo mūsų skaičiai – vieni iškeliavo į Floridą, kiti į tolimas priemiesių apylinkes, o treči ir į dausus pas Praamžių. Vidurinėji karta, kuri jau čia baigė mokslus, dažnai nebesidomi lietuviška kultūra, jiems užtenka amerikietiškosios. Jie įsigijo šimtątatūkstines rezidencijas, reikia jas išmokėti, leisti vaikus į mokyklą – visa tai daug kainuoja, ir lietuviškai kultūrai lieka tik trupiniai, jei iš viso dar ir tai lieka. Jų pavardžių aukotojų sąrašuose vargiai besurasi. O kaip nuo pat atžuvimo į Ameriką aukojosi tie patys žmonės, taip jie tebeaukvoja ir šandien, žinoma, jei dar jie gyvi. Ir nepaisant gaunamos nedidelės pensijos! Jie sukūrė įvairius fondus, jiems mūsų pagarba. Jie mylėjo Lietuvą už viską labiau, ir ta meilė liko ir dabar, kai Lietuva žengia į demokratiją.

O dėlto, kad buvo vienas spektaklis šį pavasarį – priežasčių yra kelios. Be jau minėtų, buvo ir tai, kad į antrąjį „Otello“ operos spektaklį tebuvo parduota šimtas ir keli bilietai. Mūsų visuomenė operos spektakliai nebe naujiena – būna kasmet. Anksčiau būdavo, kai Opera rengia savo spektaklius, tą dieną nebūdavo kitų renginių. Dabar jau kitaip. Operos valdyba naujos operos pastatymo spektaklių datas skelbia iš anksto, tačiau mūsų kai kurios organizacijos nekreipia ir tai dėmesio ir tą pačią dieną nevengia rengti didelių renginių. O kooperavimas būtų reikalingas visiems. „Draugo“ renginių kalendoriuje yra kas mėnesį skelbiamos organizacijų renginių datos ir iš anksto galima suderinti, kad tą pačią dieną nebūtų didesnių programų, – pasakojo Lietuvių operos valdybos pirmininkas Vyt. Radžiū.

V.I.R.

Los Angeles dainuojantis lietuviškas jaunimas.

Nuotr. G. Radvenytės

LIETUVIAI CALIFORNIOJE

LOS ANGELES LITUANISTINĖ MOKYKLA

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla naujuosius mokslo metus pradėjo vėliau pakėlimu ir šv. Mišiomis, kurias aukojosi kun. dr. Bartuška. Tikybos mokytoja Jūratė Venckienė kartu su ketvirtu ir penktu skyriaus mokiniais pradėjo giedojimą.

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos direktorė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom.

Nuotr. M. Gedgaudo

Mokyklos direktorė Marytė Newsom per atidarymą truputį papasakojo apie šios vasaros Mokytojų Studijų savaitę Dainavoje, ir supažindino su šių metų mokytojais.

„Kiškių darželį“ globos Aldona Butkienė ir Tara Barauskaitė; darželį mokslys Vilija Žemaitaitė ir Lidija Tompauskaitė, pirmą skyrių – Amandas Ragauskas, antrą skyrių – Danguolė Kuolienė, trečią skyrių – Gailė Radvenytė, ketvirtą skyrių – Aldona Kudirkienė, penktą skyrių – Genė Plukienė ir Audronė Žemaitaitienė, septintą ir aštuntą skyrius – Eugenija Dambra, dešimtą skyrių lietuvių kalbą dėstys Eugenija Dambra, rašymą ir literatūrą – Marytė Newsom, istoriją – Vladas Šakalys. Tikybą mokslys Jūratė Venckienė. Tautinius šokus – Danguolė Varnienė, Jonas Bužėnas, Danutė Scola ir Ona Barauskienė. Dainavimą – Viktoras Ralys. Lietuviškai

besimokančių vaikų grupę mokslys Dalia Jasiukonienė. Lietuviškai besimokančių suaugusių grupę – Violeta Gedgaudienė. Seminarą globos Regina Gasparonienė ir Vladas Šakalys. Biblioteką tvarkys Dalia Gricienė. Mokyklos ūkvedys bus Egidijus Lapinskas. Tėvų komiteto pirmininkė vėl bus Danutė Mažeikienė. Tėvų komitete taip pat dalyvaus išdininkai Algis ir Vaida Mikuckiai, registracijos sekretorius Vytenis Dūda, istorikė Rūta Anelauskienė, Egidijus Lapinskas, Sigita Adams ir Birutė Ryback. Mokyklos direktoriai yra Marytė Newsom, Violeta Gedgaudienė ir Algimantas Žemaitaitis.

Klasėse mokiniai susipažino su mokytojais, įteikė vasaros darbus, susipažino su mokyklos taisyklėmis ir, kai kuriose klasėse jau pradėjo rimtai dirbti.

Jei gyvenate Los Angeles ar apylinkėse, kviečiame jaunus ir vyresnius mokinius mokytis lietuvių kalbos, lietuviškų tradicijų.

Gailė Rad.

LOS ANGELES LIETUVIŲ DIENOS 1992

Šiais metais tęsime mūsų rudens tradiciją – Lietuvių dienas. Šią šventę sudaro kultūrinė programa, lietuviškas valgis ir įvairios parodos. Kadangi šią vasarą vyko Olimpiada, ši savaitgalį bus sportiškos temos. Čia dalyvauti žada žymūs krepšininkai Pranas Lubinas ir Šarūnas Marčiulionis. Su Šarūnu Marčiulioniu atvažiuos ir Donn Nelson, „Golden State Warriors“ krepšinio komandos trenerio pavaduotojas.

Pernai dalyvavo maždaug 4,000 asmenų. Tikim, kad bent tiek pat atvažiuos šių metų spalio 3 ir 4 d. Nuo 12 val. dieną, šeštadienį ir sekmadienį, Švento Kazimiero parapijoje susisirs ne tik Californijos lietuviai ir apylinkės žmonės, bet svečiai ir iš kitų lietuvių telkinių. Mūsų meninę programą praturtins Toronto šokėjų grupė „Gintaras“. Taip pat su Los Angeles „Spindulio“ ansambliu pasirodys „Vakaru vaikiai“ iš San Francisco. Gražiomis dainomis publiką pradžiugins Polikajėčių šeima: Darius ir Audrius iš Chicago, Linas iš Los Angeles ir ju pusbrolis Vidas Neveraskas; Virginijus Jocy su jo roko grupė „Ego“, kuri susibūrė Vasario 16 gimnazijoje; ir dainininkė Veronika Povilionienė iš Lietuvos, kuri pasirodys su Bostono etnografiniu ansambliu „Sodauti“. Taip pat dalyvaus Los Angeles vietiniai muzikai.

Prisiklausę kultūrinės programos, visi turės progą apžiūrėti parapijos kieme pastatytus stalus su įvairiausiomis prekėmis. Bus galima įsigyti lietuviškų knygų, gintaro, juostų,

kitų tautinių dalykėlių, ir net populiarių Lietuvos krepšinio komandos „Grateful Dead“ marškinių. Tuo pačiu tautodailininkai demonstruos Velykų margučių marginimą, juostų audimą ir kalėdinių šiaudinukų gamybą. Kitoje kiemo pusėje bus paruošta meno paroda, kurioje žmonės galės apžiūrėti lietuvių menininkų kūrinius. Viršutinėje salėje bus rodomi filmai iš Lietuvos ir iš praėjusios Olimpiados, ypač Lietuvos laimėjimai krepšinio rungtynėse. Sekmadienį vyks tinklinio rungtynės tarp Los Angeles sporto klubo „Bingos“ ir latvių komandos. Visi susirinksime artimoje Marshall gimnazijos salėje paremti mūsų sportininkus. Vienas savaitgalio žymus įvykis bus varžytinės dėl Šarūno Marčiulionio treningo, kurį jis dėvėjo Olimpiadoje.

Prisivaikščiokite, ir apžiureję visas Lietuvių dienų įvairybės, išalkę žmonės galės pasivaistinti kugelių, cepelinais, koldūnais, skilandžiu, dešromis ir kopūstais, galės išbandyti namų gamybos krupniką, vyną ir alų. Bus raguolis, napoleonas bei kiti saldumynai.

Po ilgos smagios dienos publika galės pasilinksinti jaunimo šokiuose, kurie vyks šeštadienį parapijos viršutinėje salėje nuo 8 v.v.

Iki pasimatymo Lietuvių Dienose!!

Tara Barauskaitė ir Lidija Tompauskaitė

DĖMESIO, JAUNIME !!!

Petro Čepo Jaunimo Fondas žino, kad jaunimui (18-35 amžiaus) yra sunku sutaupti pinigų kelionei į Lietuvą ir kitas šalis. Todėl mes įsteigėme PCJF, norėdami Jums padėti susipažinti su savo Tėvyne ir pasaulio lietuviams. PCJF \$1,000 stipendiją skiria bent vienam lietuvių kilmės jaunuoliui/ai, kuris/i žada vyksti į Lietuvą arba dalyvauti lietuviškoje veikloje išsivijoje.

Anketą stipendijai gauti turite užpildyti ir pasiųsti PCJF ne vėliau lapkričio 15 d., kad galėtumėte keliauti į Lietuvą ateinančiais metais tarp sausio 1 d. ir gruodžio 31 d. Anketos ir platesnė informacija gaunama rašant:

Petro Čepo Jaunimo Fondas
P. O. Box 497, South Boston, MA 02127

RUDENS KELIONĖS Į VILNIŲ

Chicago—Vilnius (į vieną pusę)	\$615.00
Chicago—Vilnius—Chicago (ten ir atgal)	\$643.00
Vilnius—Chicago—Vilnius	\$918.00

(pačiam pasirūpinti transportaciją iš Vilniaus į Varšuvą)

GOLD WINGS TRAVEL

5348 N. Milwaukee
Chicago, IL 60630
Tel. 312-775-5700

KELIAUK Į LIETUVĄ UŽ PIGIAUSIĄ KAINĄ!

Lėktuvu į Vilnių iš Tampa, FL ir atgal

tik \$739!

Bilieto įsigijimo data pratęsta iki sekančio pranešimo. Keliauti po spalio 1 d. Yra ir daugiau suvaržymų.

Atsivežkite artimuosius iš Vilniaus į Ameriką. Bilietu pristatymas į Lietuvą – garantuotas.

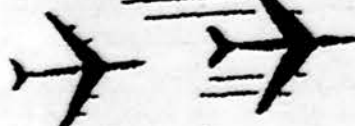
\$1,042 Vilnius – Tampa ten ir atgal

Galima keliauti ten ir atgal iš visų kitų JAV miestų! Smulkesnei informacijai kreipkitės:

SAFARIS

Travel Specialists to and from Lithuania
Aras Mieželis, Bette Gaskey
4340 Duhme Rd., Madeira Beach, Florida
Tel. 813-398-7413
Fax. 813-392-3895

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

1992 METŲ KELIONIŲ TVARKARAŠTIS Į NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

SKANDINAVŲ – per Kopenhagą	LUFTANSA – per Frankfurtą	AUSTRŲ – per Vieną
Spalio 8 iki spalio 24	Spalio 4 iki spalio 20 Spalio 13 iki spalio 29	Spalio 1 iki spalio 17

Kviečiame keliauti su grupe ar pavieniui. Kiekvienas galės pasirinkti tinkamą grįžimo datą. Taip pat galime sudaryti ir individualų kelionės tvarkaraštį pagal jūsų pageidavimus. AMERICAN TRAVEL SERVICE, kaip visuomet, sudarys patogias keliones už geriausias kainas.

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

Lietuvių Operos choras prie Lietuvos Respublikos Parlamento rūmų praėjusių metų rugšėjo pirmomis dienomis Vilniuje, kai šie rūmai buvo saugojami cementinėmis užtvaramis ir ant jų kabėjo įvairūs šūkiai ir ženklai su žuvusiųjų fotografijomis. Tuo metu mūsų Operos choras ir solistai įkvėpti Lietuvos Operos dainininkais dainavo Ponchiello operos „Lietuviai“ spektakliuose.

Red. Rasa Miliauskaitė, tel. (312) 376-9286 Rašinius siųsti „Draugo“ adresu.

TERRA BALTICA

Tryliktoji baltistikos AABS konferencija (Association for the Advancement of Baltic Studies) vyko University of Toronto birželio mėn. 10-13 dienomis. Konferencijos tema „Terra Baltica“ ir jos logo įrodė, kad Pabaltijo kraštai jau nebe kieno šėšelyje, bet patys jau turi savo spalvas.

Kaip kitose konferencijose, sesijos vyko tuo pačiu laiku, lankytojai turėjo progos klausyti istorijos, ekonomikos, bibliotekininkystės, lingvistikos ir kt. paskaitas. Kadaiše dalyviams iš Pabaltijo buvo ribojamos vizos. Šį kartą daug jų neatvyko dėl ekonominių priežasčių, bet, deja, tik retas kuris jų apie savo nedalyvavimą pranešė. Du dalyviai iš Kauno pranešė fax būdu, kad Kanados valdžia jiems nedavė vizų. Konferencijos rengėjai žadėjo reikalą ištirti ir pareikšti protestą. Nepaisant to, buvo garbingi svečiai – vienoje sesijoje teko išgirsti ne vieną universiteto rektorių kalbant apie pažangą, padarytą mokslinėje sistemoje (ir problemas) nuo praėjusios AABS konferencijos, prieš dvejus metus vykusios University of Washington (Seattle). Kas JAV-se galėtų įsivaizduoti, kad studentai nenorėtų įsteigti studentų organizacijos, per kurią galėtų vadovybei pareikšti savo norus, pageidavimus ir nusiskundimus. Universiteto rektorius iš Latvijos kaip tik tai pranešė – mat studentai ten dar turi būti pripatinti rinktis savo kursus ir dalyvauti universitetiniame gyvenime.

Konferencijoje buvo labai įdomių temų. Viduramžių isto-

rijos sesijoje teko išklausyti britų istoriko dėsnius apie Lietuvos kunigaikštį vedybas (ir kaip lietuvės ištekėjusios ir gyvenančios už Lietuvos ribų galėjo Lietuvai būti labai naudingos, lyg žvalgės Lietuvos naudai). Kitos istorijos studentas kalbėjo apie „where wolves“ fenomeną.

Bibliotekininkystės sesijoje tarp kitko buvo progos išklausyti apie JAV valdžios paramą Congressional Research Service, įsteigiant bibliotekas Pabaltijo parlamentarams. Latvių kilmės žurnalistas iš Anglijos pasakojo apie savo pergyvenimus Lietuvoje per sunkias dienas, jo planus apie tai parašyti knygą, kurią spausdins Yale University Press.

Profesorai Julius Slavėnas, Rein Taagepera, Toivo Raun ir Romualdas Misiūnas kalbėjo apie klaidas, pasitaikančias knygose apie Pabaltijį, apie sunkumus, perredaguojant mokslinių knygų naujas laidas ar rašant apie pakeitimus Pabaltijo kraštuose, kol viskas ten dar tebeverda.

AABS konferencijos įdomios tuo, kad jos suburia ne vien įvairių sričių profesorius, bet su teikia progą ir ne lietuviams kalbėti baltų temomis. Šį kartą taip pat atrodė, kad ypač pasireiškė gražus būrys studentų: iš Indiana University ir Columbia University, kurie skaitė temas istorijos, lingvistikos, socialinių mokslų ir kitose srityse, liečiant baltų temas (kai kurie buvo baltų kilmės – kiti ne, pvz. vienas buvo Amerikos mormonas). Taip pat teko išgirsti apie Baltic Studies centrą Rygoje, kurį įsteigė AABS kaip or-

ganizacija.

Šalia paskaitų, buvo ir parodų. Roberts bibliotekoje visą birželio mėnesį vyko už Pabaltijo ribų – išeivių išleistų knygų paroda, kurios organizatorių tarpe buvo torontiške V. Mocienė. AABS dalyviams buvo suruoštas parodos atidarymas ir išdalinta bibliografija, kuri sukaupia naudingą sąrašą vienoje vietoje. Vyko atidarymas parodos, kurią sudarė Gorbaciovo valdymo laiku nutapyti paveiksai miesto centre. Tai buvo iš vieno Rutgers University profesoriaus sukauptos kolekcijos. Gerai, kad kiekvienas paveikslas apibūdintas, nes kitaip – ne visi simboliai, tokie paprasti, kaip raudonai nuspaltvinis kvadratinis paveikslas, pavadintas „Red Square“.

Konferencijoje dalyvavo gal daugiau negu 200 dalyvių, bet iš Pabaltijo gal tik vienas kitas tuzinas, ar pan. Su vietiniais torontiškaus (lietuvių, latvių, estų) nedaug teko bendrauti – jų nedaug tebuvo, nors Victoria Universiteto patalpos pačiam miesto centre – labai patogioje vietoje. Ateinanti AABS konferencija už dvejų metų bus University of Illinois-Chicago patalpose. Konferencijoje dalyvavo tik University of Illinois profesorė Violeta Kelertienė, bet pagrindinis AABS konferencijoje koordinatorių bus čikagietis dr. Robertas Vitas. Reikia linkėti, kad AABS dar ilgai gyvuotų, kad ateityje konferencijos pritrauktų ne vien baltų kilmės dalyvius bei paskaitininkus, bet ir kitus besidomiuojančius šiuo pasaulio kampeliu.

Ramunė Kubiliūtė

STIPENDIJOS STUDENTĖMS

Mokslapinigiai už studijas universitetuose labai pakile, bet moterys, siekiančios baigti bakalaurą ar aukštesnius mokslo laipsnius, gali išgauti tam tikras stipendijas. Čia pateikiame kelis pavyzdžius:

– The American Association of University Women
111 16th St., NW
Washington, DC 20036
2,500-9,000 dol. stipendijos teikiamos siekiančioms aukštesnių mokslo laipsnių.

– The American Mensa Education and Research Foundation. Prašymus siųsti šiuo adresu:

American Mensa, Ltd.,
Scholarship
2626 E. 14th St.
Brooklyn, NY 11235

(500 dol. stipendija teikiama moteriai, grįžtančiai tęsti mokslą po septynerių metų pertraukos. Būtina parašyti rašinį (500 žodžių ilgumo), apibūrinantį mokslo idealus ir siekimus.

– The Business and Professional Women's Foundation
2012 Massachusetts Ave., NW
Washington, DC 20036

Stipendijos teikiamos turinčioms darbo patyrimus, arba siekiančioms bakalaurą laipsnį.

– The US Department of

LIETUVOJE DĖSČIAU ANGLŲ KALBĄ

Čia pateikiame Australijos lietuvaite Jūros Reilly patyrimus, jai dėstant anglų kalbą Lietuvos mokyklose. Ispūdziai anglų kalba buvo atspausdinti Australijoje leidžiamuose „Jaunžiniuose“ š.m. liepos mėn. laidoje. Ispūdzius iš anglų kalbos vertė Rasa M. Jūra pasakoja:

„Daugelis gėdė žinoti, kokių būdu vasaros atostogų metu tapau anglų kalbos dėstytoja Lietuvos mokyklose. Pasiūlymą pernai gavau iš Australijos LB Švietimo tarybos atstovo. Vėliau atėjo oficialus pakvietimas apsilankyti Lietuvoje ir per vasarą ten mokytojauti.

Lietuva yra viena iš trijų Pabaltijo valstybių. Jos plotas panašus kaip Tasmanijos, o gyventojų yra maždaug keturi milijonai. 1990 metais Lietuva pasiskelbė nepriklausoma nuo Sovietų Sąjungos ir dabar intensyviai dirba krašto ir valstybės atstatymo darbu.

Lietuvoje pasijutau tarsi kokiame „timewarp“ – lyg būčiau mokykloje 1950-jų metų laikotarpyje. Mokytojai į klase įeinant, visi studentai atsistoja, o ir mokyklos vadovybės nariai mokytojaus, dažnai turėdami 12-ka iš trisdešimties pamokų savaitėje.

Lietuvoje yra ne vien gimnazijos ir vidurinės mokyklos, yra ir specialių gimnazijų, kuriose studentai gali mokytis anglų kalbą. Aš dirbau trijose specialiuose gimnazijose ir vidurinėse mokyklose, o taip pat ir technikos kolegijoje. Visi mano studentai labai entuziastiškai studijavo anglų kalbą, laikydami ją tarptautine kalba, kurią mokant, yra platesnės galimybės gauti įvairius darbus.

Kauno technikos kolegijoje geresnius studentų rankdarbius išstato pardavimui, o taip pat jų galima ir užsisakyti. Ten yra baldų, staltiesių, keramikos ir porceliano darbų, kavai servizų, įvairių papuošalų.

Beveik visose mokyklose pamokos prasideda 8 val. ryto ir baigiasi maždaug 3 val. p.p. Po pamokų vyksta įvairūs užsiėmimai studentams. Studentai beveik visada dėvėjo uniformomis – rudos spalvos mergaitėms ir mėlynos berniukams. Kalbama, kad uniformos bus panaikintos, bet mokytojai pastebėjo, kad be uniformų studentai tarp savęs lenktyniauja – jei vienas dėvi Lee kompanijos džinsus, tai kitas būtinai stengiasi turėti brandesnius Guess džinsus.

Keliose klasėse man teko dirbti be knygų, nes jos buvo sulaikytos Latvijoje, kai ten už jas atsakinga moteris buvo išvykusi ilgesnėms atostogoms. Bibliotekos Lietuvoje menkos, knygos pasenusios. Mokyklose nėra kopijavimo priemonių, todėl studentai turi atsinešti pinigų, kad mokytojai galėtų atspausdinti jiems reikalingą medžiagą. Australijos

Health and Human Services
5600 Fishers Lane, Parklawn,
Bldg., Rm. 7-22
Rockville, MD 20857

Stipendijos teikiamos medicinos studentėms, gydytojų asistentėms, nurse-practitioners ir dantų gydytojoms.

– Society of Women Engineers, Olive Lynn Salembler Stipendija

United Engineering Center,
Rm. 305
345 East 47th St.
New York, NY 10017

(2000 dol. stipendijos teikiamos moterims, kurios bent dvejus metus buvo pertraukusios darbą inžinerijos srityje, bet dabar norėtų sugrįžti į šią sritį ir toliau lavintis moksle).

DRAGAS, šeštą dieną, 1992 m. rugsėjo mėn. 19 d.

5

JAUNIMAS Į TALKĄ

Smarkiai klysta galvojantys, kad jaunesnioji išeivijos karta yra apatiška lietuvių. Tėvų, liuanistinių mokyklų, organizacijų ir savo pačių savivargės jausmo veikiamas, jaunimas aktyviai jungėsi į Lietuvos nepriklausomybės atstatymo veiklą, o dabar imasi darbo, kad neprarastume vienintelio lieviško dienraščio išeivijoje. Nors ne vienas prisipažįsta, kad „Drauga“ skaito ne išsiai, bet peržvelgia „Aplink mus“ ar organizacijų skyrius, bet visi sutinka, kad tai vienintelė tarpusavio susizinojimo priemonė. Taip pat kasdieninė etninio laikraščio laida yra ir prestižo reikalas. Nors turime ir radio programų, kurios ne mažiau vertos ir svarbios, ne visiems jas tenka išgirsti. Tačiau laikraštis, nors dažnai pavėluoja, o kartais pašte net visai dingsta, mums teikia žinias apie mūsų veiklą ir apie įvykius Lietuvoje. Vietinė spauda tokiomis žiniomis nesirūpina.

Sužinojusi, kad „Draugui“ yra finansinė krizė, jaunesnioji

karta atėjo į talką, sutikdama atikyti Jaunųjų talentų programą. Iki šiol jau šie asmenys nuoširdžiai sutiko pagelbėti „Draugui“: Linda Veleckytė-Kerpienė, Robertas Mockus, Petras Aglinskis, Rokas ir Sonata Zubovai, Algimantas Barniškis, Gediminas Vaičekauskas, Saulius Palionis, Dalia Eidukaitė-Fanelli, Laima Šulaitytė-Day, Daiva Markelytė, Rita Kazlauskaitė, Sheila ir Marius Gražuliai, Maureen ir Raimundas Mickai, Kazys Motekaitis, Dalia Lietuvninkienės chorelis, Vilija Bogutaitė ir Janina Adickaitė.

Popietę paremti „Drauga“ bus sekmadienį, spalio 25 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai po 10 dol. gaunami Vaznelių Gifts International Chicagoje ir po 11 val. šv. Mišių Lietuvių centre, Lemonte. „Draugas“ dėkingas sutikusiam savo sugebėjimais prisidėti prie lietuviško žodžio išlaikymo. Tikimasi žiūrovų paramos programos atlikėjams. I.T.

RENGINIAI

Rugsėjo 12, 13, 19, 20 ir spalio 3, 4 d. – Antrą kaimo spektakliui, Playhouse, 2515 W. 69th St. Stalai rezervuojami pas Patria, 2638 W. 71st St.

Rugsėjo 19 d. – „Lietuvos Vaikų viltis“ organizacijos pokylis Lietuvių centre, Lemonte.

Rugsėjo 20 d. – JAV LB Vidurio Vakarų apygardos 40 metų veiklos Jubiliejinis minėjimas Lietuvių centre, Lemonte.

– Sol. Jolantos Stanelytės koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

– Popietę paremti „Drauga“ Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje.

Rugsėjo 25 d. – „Keramika 1992“ parodos atidarymas 7 v.v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Paroda tęsis iki spalio 4 d.

Rugsėjo 26 d. – PLC Derliaus šventė Lietuvių centre, Lemonte.

– Tradicinis „Švyturio“ balius Šv. Antano parapijos salėje. Cicero. Rengia jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“.

Rugsėjo 27 d. – „Draugo“ metinis banketas Martinių pokylių salėje.

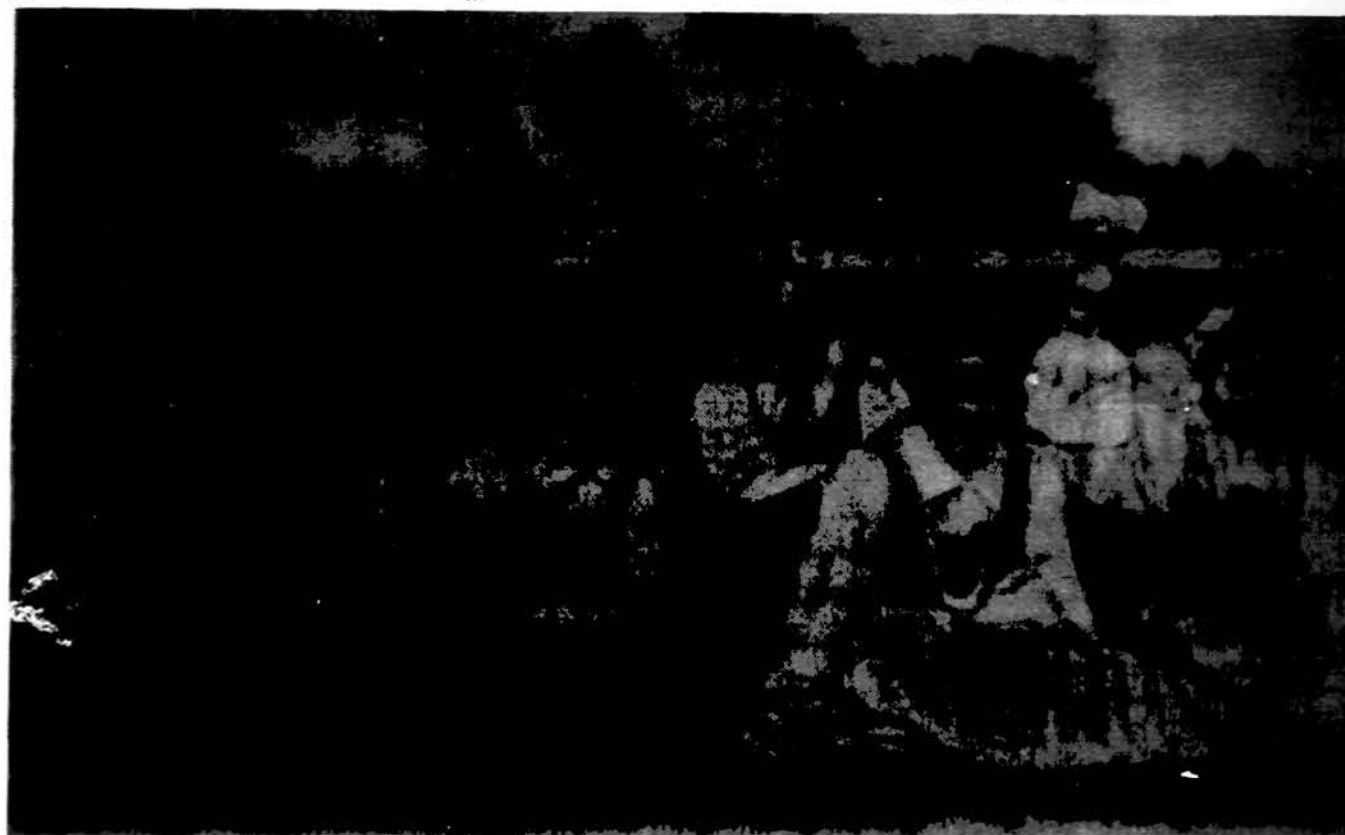
Spalio 9 d. – Akademinių Skautų sąjūdžio metinė šventė Lietuvių centre, Lemonte.

– Spalio 10 d. – „Margutis“ radijo 60 metų sukaktuvinė šventė.

– Akademinių Skautų sąjūdžio metinė šventė Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 11 d. – Koncertas „Vilnius“ Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 17 d. – „Puota jūros dugne“, skautijos Chicago jūrų skautijos rengiama Lietuvių centre, Lemonte.

Besišypsanti lietuvaitės tėvynės paupyje.

Asta Spurgyte, dviračių sporto entuziaste, ekskursijoje prie Brekenridge, Colorado.

Nuotr. R. Miliauskaitės

JAS stovyklos Dainavoje vadovės – stovyklos viršininkė – JAS centro valdybos pirmininkė Danutė Petruševičiūtė ir vyr. mergaičių vadovė Vija Bublytė.

Nuotr. Birutės Bublėnės

BIRŠTONE SUSITIKO IŠEIVIJA IR LIETUVA

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Rugpjūčio 17-21 dienomis gražioje Birštono vasarvietėje įvyko įdomi ir turininga konferencija, kurios šūkis buvo „Lietuva ir išeivija – ryšiai ir neišnaudotos galimybės“. Konferencijoje dalyvavo 87 delegatai iš 14 valstybių, jų tarpe atstovai iš Afrikos, Ukrainos, Moldovos, Sibiro, Kaliningrado srities ir Rusijos. Teko gėrėtis ir stebėtis konferencijos tvarka ir priėmimu, Birštono merijos ir Kultūros centro administratorių bei personalo paslaugumu ir draugiškumu.

Pirmadienį, rugpjūčio 17 d., konferencija buvo pradėta pamaldomis Birštono nedidelėje, bet labai jaukioje bažnyčioje. Šv. Mišias aukėjo kun. Robertas Rumšas. Po pamaldų gražiomis Birštono gatvėmis pasukome į „Druskupio“ restoraną, kuriame mūsų su pusryčiais laukė paslaugus ir malonus restorano personalas.

Konferencija vyko Birštono Kultūros centre. Po trumpų registracijos formalumų pirmos dienos konferencijos prezidiumą auditorijos scenoje sudarė „Sąryšos“ bendrijos pirmininkas Alfonsas Augulis, JAV LB vicepirm. Ingrida Bublėnė, JAV LB krašto valdybos pirm. V. Maciūnas, AT deputatas Stasys Kropas, min. pirm. pavaduotojas Bronius Kuzmickas, JAV LB vicepirm. Jonas Vainius ir Birštono meras Algirdas Radauskas. Sugiedojus tautos himną ir Lietuvos radijo diktoriui Juozui Šalkauskui padėkdamas patriotiškas eiles, konferencijos dalyvių pasveikino Birštono miesto meras Radauskas. AT deputatas Stasys Kropas perdavė Vytauto Landsbergio ir Aukščiausios tarybos sveikinimus iš toli atvykusiems.

JAV LB vicepirm. Jonui Vainiui trumpai nušvietus išeivijos istoriją, buvau pakviesta kalbėti aš. Tai buvo baisus įtampos momentas, nes dar buvau išvargusi po ilgų kelionių, ir manė džiugino mintis, kad prieš mane kalbą bus programoje numatyta 15 minučių pertrauka. Tai būtų buvusi proga susikaupiti ir atgaivinti mintis, kurias buvau paruošusi dar prieš išvykdamą iš namų. Pertrauka buvo atšaukta. Kalbėjau daugiau iš emocijos, negu tai, ką buvau pasiruošusi pasakyti, todėl komentarus palieku mane girdėjusiems. Bandžiau išreikšti savo pagrindinę mintį: visi esame vienos tautos vaikai, todėl nebūkime „mes“ ir „jūs“, o būkime broliai ir seserys.

Konkrečiai ir įdomiai kalbėjo V. Maciūnas, apibūdindamas skirtingas išeivijos-emigrantų bangas ir nuotaikas. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dr. Antanas Butkus išvalgiai analizavo Lietuvos su užsienio lietuvių ryšių perspektyvas,

nušviesdamas okupacijos metais ryšių žalojamą ir dabartinę padėtyje tų ryšių galimybes. Valstybės kontrolierius Kazimieras Uoka griežtai reikalavo šalinti nesąžiningus agentus ir pabrėžė, kad vien finansų organizavimo valstybei paremti nepakanka, bet reikia pasidalyti darbo sritimis, kontroliuoti pinigų tekėjimą, paruošti specialistus, juristus ir remti tautiečius Gudijoje bei Karaliaučiuje. „Matykime Lietuvą tokią, kokios norime“, baigė jis.

Valstybės muziejaus direktorius Henrikas Paulauskas konferencijoje matė Chicagoje įvykusio Lietuvių Bendruomenės aštunto seimo tęsinį ir savo lankymosi Amerikos žemyn metu pažino išeivių tėvynės praradimo skausmą, nostalgiją, jų pastangas išsaugoti kultūrinę vertybę, rinkti ir išlaikyti liuanistinę medžiagą. Kauno technologijos instituto profesorius Vytautas Astasevičius siūlė užsienyje įkurti studijų centrą, kvesti užsienio dėsytos ir jaunimą Lietuvoje studijuoti technikos mokslus. Dėstoma anglų kalba, ir čia jau studijuoja Arabijos sultanatų vaikai, o mokslo yra aukšto lygio ir žymiai pigesnis.

Kun. Petras Kastytis Kriščiūkaitis, Pelesos parapijos Gudijoje klebonas, idealistas, sąjūdino konferencijos dalyvių, nušviesdamas liudną lietuvių padėti. Pelesos bažnyčiomis yra vos 20 kilometrų nuo Lietuvos sienos. Jame dominuoja slavizmas, raudonojo komunizmo sužalota dvasia. Ten atvykęs, jis vis tik rado išlaikytą lietuvių kalbą, papročius, tradicijas, giesmes ir tai ji paskatino ten pasilikti. Kadaiše bažnyčioje buvo giedama lenkiškai, dabar lietuviškai vyksta gegužinės ir birželinės pamaldos, o prie bažnyčios statomi lietuviško centro rūmai. Rudenį bus atidaryta pirmoji lietuviška mokykla Gudijoje. Su Lietuvos Kultūros fondo pagalba bus steigiamos gamyklos – finansinė bazė lietuviams. Tai įgalins lietuvių vaikų studijuoti Lietuvoje, sukurti lietuviškas šeimas.

AT užsienio reikalų komisijos pirm. Vidmantas Pavilionis nagrinėjo santykius su kaimynais ir tautiečiais pasaulyje nuo 1990 metų. Komisijos didžiausia problema yra suderinti Lietuvos ir išeivijos santykius. Mokytojų bibliotekos vedėja Danutė Smilgienė dėkojo Australijos lietuviams, Laukaičiui ir Izoldai už iš Australijos lietuvių gautas knygas. Petras Sidzika, Mažosios Lietuvos atstovas, ugingai kalbėjo apie jos lietuvių tragišką padėtį, pateikdamas ištisą eilę skaudžių žinių apie lietuvių gyvenimą. Jis maldavo, kad būtų rūpinamasi Kaliningrado

Poetas Justinas Marcinkevičius, iš JAV Aurelija Balasaitienė ir Birštono meras Algirdas Radauskas.

srities prijungimu prie Lietuvos ir siūlė tuo klausimu tartis su lenkais.

Po konferencijos oficialios dalies ir skanių pietų „Druskupo“ restorane „Ratilio“ vadovė su trimis dainininkėmis kultūros centro auditorijoje atliko lietuviškų sutartinių ir Sibiro tremtinių dainų programą.

Antradienį, rugpjūčio 18 d., konferencijai pirmininkavo AT deputatas Romualdas Ozolas, Connecticut LB valdybos pirm. Juozas Karmuza ir min. pirm. pavaduotojas B. Kuzmickas. Pastarasis savo kalboje klausė: ko išeivija nori iš Lietuvos? Jis pripažįsta, kad išeiviuose yra labai stipri lietuvių bei gilus sentimentas Lietuvai, bet jaunesnioji, svetur gimusi karta, nėra išeiviai, todėl svarbu išnagrinėti, kuo remiasi jų lietuviškas identitetas, kodėl jie save laiko lietuviams. Net ir tie, kurie nebekalba lietuviškai, turi daug sentimentų Lietuvai ir nėra abejingi lietuviškai veiklai. Jie rūpinasi gamtos apsauga, teise ir kitomis sritimis. Ta kategorija didėsianti, todėl svarbu su ja palaikyti ryšius, nes ji yra pasirengusi padėti valstybei. Reikia užmegzti ryšius tarp Lietuvos ir išeivijos specialistų: gydytojų su gydytojais, teisininkų su teisininkais. Dalis išeivių gal grįžti į Lietuvą, bet gyvenimo sąlygų skirtumas tarp Rytų ir Vakarų labai didelis, o Lietuva turi pasiūlyti priimti lietuvių iš Rytų. Dalis lietuvių važiuos iš

Lietuvos kitur laimės ieškoti. Jei sąlygos nepagerės, emigracija didės. Kalbėtojo nuomone, reikia koreguoti kai kuriuos įstatymus, ypač pilietybės. Svarbu pasirūpinti Moldovos, Rusijos ir kitų buvusių sovietinių respublikų lietuvių likimu, o Švietimo ministerija privalanti parūpinti kunigus ir mokytojus lietuviškose parapijose. Būtina palaikyti ryšius su užsienio universitetais, kuriuose dėstoma lietuvių kalba. Patartina įkurti specialią instanciją ryšiams su užsienio lietuviams palaikyti, nes santykiai su jais turi įtakos Lietuvos politikai.

Jūratė Laučiūtė iš Sankt Peterburgo, Rusijos lietuvių atstovė, teigia, kad lietuvių sudaro ne vien dainos ir šokiai, bet kultūrinis elementas ir pilietiškumo ugdymas, todėl privaloma apspręsti santykius su Lietuva. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas įžiebė naują lietuviškumo ugnį. Kadaiše lietuvių buvo savinė sąžinė reikalinga, dabar tapo garbe ir įsitikinimu, kad būti lietuviu yra saugu ir naudinga. Į Lietuvą grįžti iš Rusijos yra taip pat sunku kaip Lietuvai grįžti į Europą. Svarbu pagerinti pašto patarnavimą, spaudos, siuntų ir laišku persiuntimą. Mažumų teisės Rusijoje neapsaugotos. Rusijoje ar Ukrainoje yra sunku prisišaukti kunigų iš Lietuvos, kad bent retkarčiais atlaikytų lietuviškas Mišias. Leningrade buvo pašventintas kryžius ties ta vieta, kurioje buvo sušaudyta 30-40 tūkst. gyventojų, jų tarpe lietuvių. Atsivertęs šventikas, bet lietuvių kunigo negalėjo prisišaukti. (Bus daugiau)

We Ship UPS 312-434-9766

Užsilamam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen

Skaniausi lietuviški gaminiai

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

Groffis

Garantija

Paslaugumas

išskiria **BALTIA EXPRESS** iš kitų

PRES VIMANTAS RAPSYS

TIK. 90 ct. / sv. VIRŠ 80 SVARŲ

TIK \$1.00/sv. IKI 80 SVARŲ

SIUSKITE VISKĄ NAUJĄ IR NAUDOTĄ, MAISTĄ, DRABUŽIUS, VAISTUS IR KT.

ORO CARGO SIUNTOS KAS TREČIADIENĮ

LAIVO KONTEINERIS RUGSĖJO 15 IR 29 D.

SKAMBINKITE NEMOKAMAI 1-800-SPARNAI, 1-800-772-7624

ATVEŽKITE ARBA SIUSKITE UPS

3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įs mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-777-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

Vilniaus vakarinėje dalyje, pagal individ. projektą, priimamas užsakymas gyvenamo namo statybai. Rašykite: **Bajorčius, Žalbio 1/42-129, Vilnius, Lithuania, tel. 45-51-93.**

STASYS ŠAKINIS
Dėtytojas
iš vidaus ir iš lauko; popieriūojas kambarių sienas. Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-927-9107

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-247-2837

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į **Hermis Dėtytojus**
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v. Kalbėti lietuviškai

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Aticaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
— Vytautas Taras

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutapysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikabės lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veitui**
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE
• Namų pirkimas ir pardavimas
• MLS kompiuterių ir FAX pagalba
• Veitui namų įvertinimas
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Visi agentai kalba lietuviškai
• Nuolaida pensininkams

Century 21 **KMIECICK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veitui.

Century 21 **REALMART, INC.**
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21 **ACCENT REALTY, INC.**
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

FOR SALE

Skubiai ir pigiai parduodami du auto, gerame stovyje, Toyota Corolla 1980 m. — \$850 ir Volkswagen Rabbit 1979 m. — \$650. Abu auto, turi po 75,000 mylių. Kreiptis: 312-434-8744.

FOR SALE

Executive Desk 30 x 66 with credenza 24 x 58 Cherrywood finish — steel case
708-440-1539 or 312-284-1539

Nebrangiai parduodami tautiniai rūbai, gintaro karoliai, tautinės juostos, krakulinis paltas ir „mink stole“.
312-523-4465

FOR SALE

1984 Mobile home, 14 x 70 ft. Delux Skyline. Excellent condition. Oak Lawn area. Moving.
Call 708-425-6220

HELP WANTED

Ieškoma moteris pasaugoti 1 1/2 m. berniuką Downers Grove priemiestyje, 1 arba 2 dienas per savaitę. Valandos ir dienos pagal susitarimą.
Skambinti 708-852-7631

IEŠKO DARBO

Moteris ieško darbo saugoti senelius, arba vaikus.
Skambinti: tel. 312-737-8817

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

FIRST RATE REAL ESTATE
AUSRA KRIŠČIŪNAITĖ
PADALIMO
Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių, anglų ir ispanų kalbomis
• Nemokamas namų įvertinimas
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
Malonė kreiptis šiuo telefonu:
(312) 767-2400
4545 W. 67th Street, Chicago, IL 60629

FOR RENT

BERWYN, IL, 21 St. & Grove
Išnuomojamas didelis 1 mieg. butas; kilimai, „appliances“, apšildymas, skalbykla. „Security deposit“, reikalinga. \$460. Tel. 708-788-9864. Kalbėti angliškai.

Išnuomojamas 1 mieg. 4 kamb. butas antrame aukšte pensininkui vyriui arba moteriai.
Skambinti: 312-434-2258

Išnuomojamas 3 1/2 kamb. modernus butas pirmame aukšte, Marquette Pk. apyl. Su šiluma, oro vėsinimu; moderni virykla, šaldytuvas, skalbykla su mašinomis. Suaugusiems.
Tel. 708-361-5594

Išnuomojamas 6 kamb. butas antram aukšte, Brighton Pk. apyl. Skambinti: 312-376-2397

Išnuomojami 2 mieg. kamb. su virtuvės privilegija 71-mos g-vės apyl.
Kreiptis: tel. 312-925-7612

Išnuomojamas 2 mieg. butas pirmame aukšte, Cicero apyl. Skambinti: **Elvinai**, 708-652-6663

Išnuomojamas kambarys moteriai pirmame aukšte su visomis privilegijomis. Netoli krautuvų ir valgyklų.
Skambinkite: 312-471-0078

Išnuomojamas modernus 4 kamb. butas, antrame aukšte Brighton Pk. apyl. 42 ir Talman. Su šiluma, šaldytuvu, virykla. Suaugusiems.
Kreiptis: 312-523-8436

IEŠKO

Rami šeima ieško išnuomoti gražų butą 2 arba 3 mieg. Marquette Pk. apyl. Skambinti nuo 6 v. iki 10 v.v. 312-471-1755.

“TORVIL” LTD.
LITHUANIAN PARCEL SERVICE
New prices for packages!
Seasonal discount 12% for all products from the “Torvil”-92 catalogue
SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)
THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES
\$1.80 lb.
Plus service charge!
Dear client! We are the only PARCEL SERVICE where you can send MORE for LESS!
CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995
CANADA Head Office: 83 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 796-5325 Fax: (416) 796-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910
U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875
Branch: 1601 N. ELSTON ST. (N. Broadway) Buffalo, N.Y. 14217 Tel/Fax (716) 864-9690

Mokytojų, tėvų ir vaikų stovykloje Dainavoje rugpjūčio 2-9 d. Iš kairės: kun. J. Vaišys, studijų savaitės vadovė Marija Sandanavičiūtė-Newsom, LB švietimo tar. pirm. Regina Kučienė ir kapelionas kun. P. Daugintis.
Nuotr. V. Kučio

LIETUVOS VOKIEČIAI

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Klaipėdoje buvo pašventinta lietuvišku ir vokišku užrašu memorialinė lenta 1944-47 m. žuvusiems ar nuo bado mirusiems Rytprūsų gyventojams. Šią iškilnę pažymėjo Rytprūsų vokiečių Humberge leidžiamas savaitraštis „Das Ostpreussenblatt“, pažymėdamas, kad tai daugiausia „Wolfskinder“ — vilko vaikai, kurie karo pasekmėse neteko savo namų ir tėvų. Gelbėdamiesi nuo bado, jie pasuko į šiaurę, į Lietuvą. To krašto gyventojai ištiesė jiems pagalbą ranką, priimdami į savo namus, dalindamiesi paskutiniu duonos kąsniu. Daugumai ši odiseja tęsėsi daugelį metų, kiti liko gyventi Lietuvoje.

1991 m. šie Rytprūsų pabėgėliai-vaikai (jau suaugę, vedę) įsteigė „Edelweiss“ draugiją, įsijungdami į Lietuvos vokiečių sąjungą.

Laikraštis su pagieža rašo, kad Vokietijos pasiuntinybė Vilniuje neatsiuntė į šią iškilnę jokio atstovo. Pasiaikškinimas — sirgo, pasiuntinys buvo kitur užangažuotas.

Beje, iš gražaus dalyvių būrio tik trys kalbėjo vokiškai, tad ir pačios iškilnės vyko daugiausia lietuviškai. Manding, po kelių dienų ši memorialinė lenta dinga. Niekas negalėjo pasakyti, kas ją pašalino, nukabino. Vienas savaitraščio skaitytojas klausia: ar tai buvo rusiškas ar lietuviškas sovinizmas, vandalizmas, chuliganizmas? O gal paprasta vagystė, kadangi lenta buvo žalvarinė.

Rugpjūčio mėn. 8 d. „Das Ostpreussenblatt“ tilpo „Edelweiss“ draugijos atviras laiškas. Jame rašoma: kaip vokiečiai, sveikiname jus, nors esame mažai pažįstami ir žinomi, kadangi mūsų pažymėjimuose tautybė užrašyta „lietuvių“ (taip ir rašo savaitraštis) — „litauisch“.

Kaip tai įvyko? Tai baisaus karo pasekmės, dar kai buvo toks vokiškas kraštas Rytprūsiai. Tačiau atsirado žmonių, kurie norėjo jį sau pasilaikyti, jų pačių žmonėms, jų ekonominiam gyvenimui, jų pačių jėgai. Tad vokiečiai turėjo dingti. Jie buvo persekiojami, tremiami, žudomi. Vaikai buvo paleisti, kadangi „vis vien jie numirs“. Bet mes nemirėm. Mes bėgom į Lietuvą, kuri mus priglaudė. Mes „Edelweiss“ nariai, širdingai dėkojame lietuviškoms šeimoms, priglaudusioms mus kaip savo vaikus.

to išviršiniai parodyti negali. Nesistebėkime, kad jie nekalba vokiškai.

Toliau rašoma, kad „Edelweiss“ sudarys narių sąrašą, nors daugumas žino tik savo vardus. Sunku pasakyti, ar vardai pagelbės jiems surasti savo gimines, draugus, pažįstamus. „Edelweiss“ nariai pradėjo mokytis vokiškai (Klaipėdoje įsteigta vokiška mokykla, kurią lanko 100 vaikų — K.B.), dėkoja už gautas iš Vokietijos knygas. „Edelweiss“ (gamtos apsaugoje Alpių gėlė — K.B.) mielai palaišys ryšį su Vokietijos gyventojais. Draugijos antraštas: „Edelweiss“, Janonio g-vė 17-4. 5800 Klaipėda (vokiečiai nerašo „Memel“ ar Memelland), Litauen. Firm. Olaf Pasenau, vice pirm. Angelika V. Sacken.

Vokiečių spaudos agentūra iš Maskvos pranešė, kad V. Landsbergio ir B. Jelcino pasitarimuose greičiausia bus pasiektas kompromisas, išvedant 130 tūkst. karių iš Baltijos valstybės jau ateinančiais metais. Spauda taip pat rašo, kad Maskva sumažins 45% dujų tiekimą Lietuvai.

Katalikų laikraščiai patalpino trumpą žinutę, kad 1993 m. rugsejo mėn. popiežius lankys Lietuvą, Latviją ir Estiją.

*„Jei meilė ir ašaros prikel galėtų,
Tu šiandien būtum su mumis...
Išauš pavasaris, sužydės gėlės,
Tik Tu niekada nebegrįši pas mus...“*

A.†A. NIDAI MISIULYTEI,

ilgametei vieneto „Vytis“ šokėjai, tragiškai žuvus, didžiame liūdesyje likusius tėvus DOMĄ ir ADA MISIULIUS, brolių VYTĄ su žmona, visus gimines JAV-bėse bei Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Tautinių šokių grupė „Vytis“

Mielam ir artimam Bičiuliui

A.†A. JONUI KRIVIUI

užbaigusiam šią žemiškąją kelionę, žmoną RAMUTĘ, dukrą VIRGINIJĄ, brolių prof. DOMĄ KRIVICKĄ su šeimomis, svainę GRAŽINĄ MUSTEIKIENĘ ir kitus gimines bei artimuosius, esančius giliame skausme ir liūdesyje, nuoširdžiai užjaučia ir skausmu kartu dalinasi.

*Vanda ir Antanas Gruzdziai
Mara ir Tadas Jurciai
Leokadija ir Antanas Kašubai
Bronė ir Vytautas Mikliai
Valerija Palčiauskienė
Onutė ir Jonas Pupininkai
Kotryna Žostautienė
Leokadija ir Juozas Žvyniai*

St. Petersburg, FL

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

„Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius“.

(Jono 11, 25-26)

PADĖKA

Mūsų mylimas Vyras, Tėtis, Tėvukas ir Brolis

A.†A. ANTANAS VAIČIULAITIS

1992 m. liepos 22-tos ankstyvą rytą, Viešpaties pašauktas, išėjo Amžinybėn. Po gedulingų pamaldų palaidotas Cedar Hill kapinėse Vašingtono priemiestyje.

Giliausia padėka vyskupui Pauliui Baltakiui ir tėvui Leonardui Andriekui už atnašavimą šv. Mišių, už Antano palydėjimą į amžino poilsio vietą, už maldas, žodžius prie kapo; dėkui draugui tėvui Leonardui už pamokslą šv. Mišių metu.

Dėkui solistei Nerijai Linkevičiūtei-Kasparienei už tyras širdies giesmes šv. Mišiose.

Dėkui abiem jauniesiems Vincui ir Andriui Čižiūnams už patarnavimą bažnyčioje.

Dėkui parapijos klebonui msgr. E. T. Gatta už maldas šermenų vakare koplyčioje, mielam Jonui Vaitkui už pravestą rožinį, už brangius atsisveikinimo žodžius Ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, Juozui Laučkaiti ir Kazimierui Almėnui.

Dėkui visiems draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose, palydėjusiems Antaną į kapines.

Dėkui už maldas, už tiek daug užprašytų mišių, už gražias gėles, dėkui Vašingtono ateitininkams, „Amerikos balso“ bendradarbiams; dėkui už aukas Vilkaviškio Katedros atstatymui ir Lietuvos Ambasada Vašingtone.

Dėkui visiems už pareikštą užuojautą mūsų šeimai žodžiu bei raštu šią sopulingą netekties valandą. Ypatingas ačiū Aukšt. Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui ir Švietimo ministeriui Dariui Kuoliui už užuojautą ir paguodos telegramas. Ačiū visiems Antano draugams, rašytojams Lietuvoje ir čia išsiųsusiems telegramas, laiškus, straipsnius, radijo programas.

Dėkui daktarui Sauliui Naujokaičiui, taip rūpestingai prižiūrėjusiam Antaną per eilę metų ligi pat jo amžino poilsio vietos.

Dėkui Sigitai Naujokaitienei ir Dalės ir Algio Lukų šeimai už jų širdį, darbą ir organizavimą muzikos, lankstinuko ir polaidotuvių vaišių; dėkui visoms prietelėms, sunėsusioms vaišes.

Dėkui Pranui Baltakiui ir Romui Kasparui už kiekvieną jų širdingą paslaugą.

Turbūt neištaram čia visų vardų, bet liekame nuolankiai dėkingi visiems, visiems, ir tegul Dievulio Geroji Ranka jus visus švelniai globoja.

Žmona, dukros, zentai, anūkai ir seserys Lietuvoje.

A.†A.

HENRIKUI MARCHERTUI

mirus, jo žmoną OTILIJĄ, sūnus VYTAUTĄ, GEDIMINĄ ir ALGIRDĄ ir dukrą IRENĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

*Nijolė ir Rimas Baniai
Dalia ir Antanas Norkaičiai
Regina ir Algirdas Osčiai*

Naujos kainos.

58 CENTAI UŽ SVARĄ

SIUNTINIAMS VIRŠ 100 ŠVARŲ

69 CENTAI UŽ SVARĄ

LENGVESNIEMS SIUNTINIAMS*

atlanta IMPORT EXPORT

atlanta visuomet stengiasi siųsti kuo pigiau, teikdama kuo geresnį patarnavimą. atlanta didžiulį, kad 1991 metais atlanta pradėjus savo biznį, kainos nukrito trigubai, ir siuntinių, taip reikalingų Jūsų giminei Lietuvoje, siuntimas tapo labai prieinamas. atlanta ir toliau stengsis, kad svaro persiuntimo kaina nekainuotų tris-keturis dolerius, kaip senais laikais.

SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS
KONTEINERIS IŠSIUNČIAMAS RUGSĖJO 29 D.
ATVEŽKITE ARBA ATSIŪSKITE UPS

2719 W. 71st ST.

CHICAGO, IL 60629

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.

1-800-775-SEND

IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

*Minimumas 20 dol.

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

Skausmo valandose dukrelei

A.†A. NIDAI

taip tragiškai žuvus, Mamai, Tėtei, Broliui — p.p. MISIULIAMS, ir visiems artimiesiems mudvieju giliausia užuojauta

Nelė ir Jonas Stonkai

A.†A.

NIDAI MISIULYTEI

žuvus, jos tėvelius ADA ir DOMĄ MISIULIUS, brolių VYTĄ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu.

*Vanda ir Antanas Brazdžiūnai
Dana ir Tomas Andrasek*

A.†A.

NIDAI MISIULYTEI

tragiškai žuvus, jos tėveliams ADAI ir DOMUI MISIULIAMS ir broliui VYTUI su žmona bei visiems artimiesiems reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Aldona Vasonienė

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus
Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 360-115 ir 778-392

APLINK MUS

x Solistai Dana Stankaitė ir Margarita Momkienė, Algirdas Brazis ir Vaclovas Momkus atliks meninę programą „Draugo“ renginių komiteto rengiamam bankete Martiniuke pokylių salėje rugsėjo 27 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Solistams akompanuos muz. Ričardas Sokas. Bilietus spaudai — dienraščiui palaikyti galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63 St., Chicago, IL.

x Korp! „Giedros“ narių susirinkimas bus šį sekmadienį, rugsėjo 20 d., 12 val. Jaunimo centre. Visos giedrininkės kviečiamos dalyvauti.

x Muz. Ričardas Sokas savo muzika linksmins dalyvius per Švč. M. Marijos Gimimo parapijos rengiamą popietę paremti „Draugą“ šį sekmadienį, rugsėjo 20 d., parapijos salėje. Visi kviečiami.

x K. Tallat-Kelpša, Palos Hills, Ill., gražino laimėjimo šakneles su 35 dol. auka. Anelė Šulaitienė, Cicero, Ill., paaugojo 22 dol. ir palinkėjo visiems kantrybės ir ištvermės. Dėkojame už linkėjimus ir auką.

x Marija Kuprienė, Cicero, Ill., Jonas Didžbalis, Toronto, Kanada, Antanas Obcarskis, Hamilton, Kanada, gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaugojo po 25 dol. Dėkojame.

x Stasys Dalius, rašytojas, keliautojas, Hamilton, Kanada, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka ir prierašų: „Linkiu, kad „Draugas“ pajėgtų nugalėti visus sunkumus ir toliau galėtų mus lankyti“. Nuosirdus aciū už linkėjimus ir auką.

x Platus ir turtingas repertuaras laukia Jūsų dėmesio šių metų **Antro Kaimo** pastatymuose, kurie įvyks gražiai atnaujintoje **Playhouse** salėje, 2515 W. 69 St., rugsėjo 12, 13, 19, 20 ir spalio 3, 4 d. Šešt. — 7:30 v.v., sekm. — 6 v.v. Rezervacijos ir bilietai: **Patria, 2638 W. 71 St., (312) 778-2100.** (sk.)

x Svarbu žinoti, kas vyksta kasdien besikeičiančioje Lietuvoje? Neturintiems galimybių klausytis „Rytmečio ekspreso“ nuo pirmadienio iki penktadienio 11 val. ryto per **WPNA 1490 AM** bangomis, siūloma savaitinė Lietuvos įvykių apžvalga „Labas rytas!“ iš tos pačios radijo stoties sekmadieniais nuo 8 val. ryto. Dėl skelbimų kreipkitės tel. (708) 524-9762 arba adresu: **P.O. Box 3878, Oak Park, IL 60303.** Laidos girdimos Illinois, Indiana ir Michigan valstijose. Klausykite ir būsite informuoti! (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. V17-7747.** (sk.)

x Padėkite vargstantiems Lietuvoje: Žaibo Nr. 6: miltai, cukrus, ryžiai, aliejus, kava, kakava, druska, kumpis, persikai, ananasai, slyvos, razinos, apie 60 svarų deficitinio maisto su pristatymu į namus — \$100.00 „Žaibas“ 9325 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. (708) 430-8090. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus,** tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk.)

x Chicagos arkivyskupas kard. Joseph L. Bernardin skelbia, kad, kas galvoja apie abortus Cook County ligoninėje, pirmiau paskambintų į kurią 312-751-5355 telefonu ir pasirinktų jiems patogią ligoninę, kuri prižiūrėtų ir išgelbėtų vieną gyvybę. Tuo pačiu nenu-sikalstų žmogžudystę.

x Margučio rengiamas sol. Jolantos Stanelytės koncertas bus šį sekmadienį, rugsėjo 20 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Solistai akompanuos Alvydas Vasaitis. Po koncerto susipažinimas ir vaišės Jaunimo centro kavinėje. Nuo 1 val. p.p. bilietų bus galima įsigyti Jaunimo centro kasoje. Koncertas prasidės punktualiai. Prašoma nesivėluoti.

x Lietuviai Floridos Vakaruose, Floridos Amerikos lietuvių klubo St. Petersburg istorinė apžvalga. Paruošė ir redagavo Albinas Kar-nius. Gerai aprašyta klubo ir bendrai St. Petersburg gyve-nančių ir veikiančių lietuvių gyvenimas, idėta nemaža gana gerų iliustracijų iš lietuvių ir tarptautinės veiklos. Knyga turi 120 puslapių. Gražiai išleista.

x Jurgis ir Liucina Grigalauksai, Berwyn, Ill., Ona Strimaitis, Putnam, Conn., pa-rėmė „Draugą“ po 50 dol. ir kar-tu gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Irma Laisvėnaitė iš Hickory Hills, Ill., atsiuntė 50 dol. „Draugo“ stiprinimui ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus aciū už palaikymą lietuviško žo-džio.

x Paulius Gylis, Olympia, Wash., gražindamas laimėjimų šakneles, atsiuntė ir 60 dol. savos spaudos palaikymui. La-bai dėkojame.

x Petras Abromaitis iš Le-mont, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka. Nuosirdus aciū.

x Dr. Vanda Vainauskienė, Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos Vaikų ir Motinos skyriaus viršininkė, atvykusi šioje srityje pagilinti savo žinias, papasakos apie Universi-tij of Illinois įvestą neonatologijos ir perinatologijos programą Lietuvoje. Bus rodomos skaid-rės. Tarp University of Illinois ir Sveikatos ministerijos tarpininkauja Mercy Lift. Visuomenė kviečiama pasiklausti dr. Vainauskienės pranešimo Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, penktadienį, rugsėjo 25 d., 7:30 v.v. Seks klausimai ir disku-sijos. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x Ligos draudimas atvyku-siems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk.)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Al-doną Kaminskiene. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus,** tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk.)

x Vyresniųjų lietuvių cen-tre Seklyčioje rugsėjo 23 d., trečiadienį, 2 val. p.p. bus popietė „Draugo“ dienraščio spaudai paremti. Bus meninė dalis, laimės šulins ir bendri pietūs. Visus kviečiame dalyvauti.

x Komp. Vl. Jakubėno drau-gijos centras yra Chicagoje, o vienas skyrius yra Vilniuje. Tik Vilniuje, užuot buvusios va-dovės Ritos Nomickaitės, dabar yra muzikė Irena Skomskienė. Ji rengia plačios apimties mokslinę konferenciją V. Jakubėno kūrybai apimti.

x Adv. A. ir E. Keželiai, aktyvūs visuomenininkai, per „Draugo“ vėjus pirmininką Vael. Momkų paėmė visą stalą iš 10 asmenų „Draugo“ banke-tą, kuris bus rugsėjo 27 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Martini-que pokylių salėje. Bilietų į „Draugo“ banketą dar galima užsisakyti ar asmeniškai gauti „Draugo“ administracijoje dar-bo valandomis.

x Alė ir Stasys Briedžiai iš Burr Ridge, Ill., Mindaugas Putrimas, Toronto, Ont., Kanada, kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką ir gražino lai-mėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Dr. Pranas ir Danutė Ja-rai iš Highland, Indiana, mielai sutiko dalyvauti „Draugo“ bankete, kuris bus rugsėjo 27 d., sekmadienį, Martiniuke. Dr. P. ir D. Jarai kiekvienais metais bankete dalyvauja, „Draugą“ vertina ir remia.

x Juozas Kreivėno publicis-tinių raštų rinkinys šiuo metu yra spausdinamas Kaune ir greitai pasirodys knygų rinko-je. Siemet suėjo penkeri metai nuo šio Cicere gyvenusio ir čia dirbusio visuomenininko, kultū-rininko, muziko ir spaudos dar-buotojo mirties.

x Birutė Lesevičiūtė iš Chicago, Ill., gražindama lai-mėjimų šakneles, pridėjo ir 50 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame.

x „Puota jūros dugne“, Chicagos jūrų skautijos tra-dicinis renginys spalio 17 d., 7 v.v. vyks Lietuvių centre, Lemont. Pasidžiaugsime atlik-tais darbais, pasidalinsim išpu-džiais. Bus puiki vakarienė. Linksma „Antro kaimo“ jau-nųjų aktorių programa. Šo-kiams gros „Gintaro“ orkestras. Visi kviečiami, visi laukiami! Stalus rezervuoti pas Marių Narį, tel. 708-749-7860. (sk.)

x DĖMESIO VIDEO APA-RATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudo-jamos PAL sistemos į amerikie-tišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ apar-tūra, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: **INTERVIDEO, 3533 S. AR-CHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091.** Sav. Petras Bernotas. (sk.)

x Greitis, garantija ir pa-slaugumas išskiria Baltia Ex-press iš kitų kompanijų. Siūs-kite viską: naują ir naudotą. Skambinkite nemokamu tel.: **1-800-SPARNAI** arba **1-800-772-7624.** Žiūrėkite reklamą „Draugo“ viduje. (sk.)

x „SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujo-kienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk.)

Sol. Jolanta Stanelytė dainuoja šį sekmadienį, rugsėjo 20 d. Jaunimo centre.

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **Prisikėlimo parapijos** chorui Toronte šiais metais vadovauja Dalia Viskontienė ir Danguolė Radke.

— **A. a. Adelė Margienė** palaidota iš Prisikėlimo parapijos lietuvių bažnyčios Toronte rugpjūčio 29 d. Ji mirė sulaukusi 90 m.

— **Montrealiečiai Marija ir Jonas Adomaičiai** rugpjūčio 23 d. iškilmingai paminėjo savo vedybų 60 metų sukaktį. Pamaldų metu palaiminimą sukaktuvininkams suteikė kun. Juozas Aranauskas, o po pamaldų vaišės vyko „Rūtos“ klube.

— **Hamiltono Aušros Vartų** parapijos choras po vasaros atostogų suruošė gegužinę, o repeti-cijas pradeda rugsėjo 3 d.

— **Bronius Degutis ir Birutė Kalinauskaitė** susituokė Prisikėlimo bažnyčioje Toronte rugpjūčio 22 d.

— **Toronto Lietuvių namuose** rugsėjo 5-6 d. įvyko Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio ir Mažosios Lietuvos fondo suvažiavimai. Rugsėjo 5 d. buvo padaryti veiklos, izdo ir re-vizijos komisijos pranešimai, vyko valdybos rinkimai, o vaka-re — iškilminga vakarienė. Sekmadienį suvažiavime kalbėjo Mažosios Lietuvos fondo tarybos ir valdybos pirmininkai bei išdininkai, svarstyta kny-gų leidimas ir kultūrinė veikla.

x Čikaga-Vilnius tik \$728.00. Rezervacijos iki spalio 30 d. Kreipkitės į Travel Advi-sers Inc., 708-524-2244. (sk.)

Dainavoje mokytojų savaitės paskaitininkai ir pareigūnai: D. Mikužienė, V. Jonaitis, B. Krokys ir A. Bailey.

DĖKINGUMAS RIMUI JAKUI IR JO ŠEIMAI

Šių metų vasario mėnesį savo vienerių metų sukakties proga Vilniaus universitetinis vaikų psichinės sveikatos centras gavo nuostabią dovaną: **APPLE IIGS** kompiuterį su **IMAGE WRITER II** printeriu. Jį mūsų centrui dovanojo Rimo Jako šeima iš Philadelphijos, o atlydėjo per jūres Jūratė Sprindytė.

Didelę padėką tariame taip nuosirdžiai mumis besirūpinan-čiai šeimai. Ypatingai esame dėkingi Rimo ir Dalios sūnui Romui, kuris savo mėgstamą kompiuterį nusprendė paaugoti „vargšams Lietuvos vaiku-čiams“. Ši miela šeima pasi-rūpino viskuo: atsarginėmis spalvotomis juostelėmis prin-terui, perforuotu popieriumi, atsarginėmis disketėmis, įvai-rių spalvų vokais laiškamis ir, svarbiausia, nupirko daugybę programų, skirtų įvairaus laipsnio ypatingų vaikų ugdymui, tekstų redagavimui, duomenų bazėms. Mums tai tikras lobis.

Kaip praktinė gydymo-reabili-tacijos įstaiga, mūsų centras veikia trijų padalinių lygje: stacionaras, dienos stacionaras ir konsultacija. Į stacionarą ir dienos stacionarą priimami vaikai su protiniu atsilikimu ir kitais vystymosi sutrikimais, elgesio problemomis, mokykline ir socialine dezadaptacija. Vaikai su vystymosi sutriki-mais apgyvendinami centre kartu su vienu iš tėvų, kuris ruošiamas kaip toliau dirbti su vaiku. Didesni vaikai keletui savaikių paliekami vieni spec. auklėtojų priežiūrai. Skirtingų

— **Vytui Čuplinskui** paves-ta sudaryti baltiečių vakaro Ottawoje programą. Renginys bus lapkričio mėnesį.

— **Dailininkų Dianos ir Vil-manto Gutauskų** stiklo vitražų ir akvarelių paroda buvo Prisikėlimo parapijos salėje, Toronte rugsėjo 12-13 d.

— **A. a. Mindaugas Šelmys** palaidotas rugsėjo 2 d. iš lie-tuvių Prisikėlimo parapijos Toronte. Velionis mirė sulaukęs 75 m. amžiaus.

VATIKANE

— **Nuo rugsėjo 27 d. lietu-viškų Vatikano radijo laidų** laikas pasikeičia. Programos prasidės 8:30 val. vak. Lietuvos laiku — 6:40 ryte. Pirmadieniais, trečiadieniais, penkta-dieniais ir sekmadieniais bus 15 min. Antradieniais, ketvirta-dieniais ir šeštadieniais — pusė valandos. Bus transliuojama 49 ir 41 bangomis arba 6185 ir 7365 kHz. Lietuviškos Mišios bus sekmadieniais lietuvių kalba 10:45 val. 31 ir 19 ban-gomis arba 9.755 ir 15.120 kHz.

specialistų grupę kartu vykdo kompleksinio vaiko įvertinimo, terapijos, ugdymo ir reabilita-cijos programą. Vėliau patei-kiamos rekomendacijos šeimai ir įstaigoms, su kuriomis toliau bendraus vaikas.

Šis kompiuteris labai pravartus ne tik vaiko tyrimui, jo suge-bėjimams vystyti, bet ir kaip skatinimo priemonė, nes visi mūsų vaikai be galo domisi kompiuteriu. Naujai atvykę vaikai prie kompiuterio atsipalaiduoja, nustoja varžytis, ožiūotis. Vaikai su aka-deminėmis ar elgesio proble-momis išmoksta koncentruo-ti dėmesį, susikaupti. Tarp šių vaikų labai populiarius matema-tiniai žaidimai, leidybinė pro-grama, kurios pagalba jie rašo laiškus su spalvotais pa-veikslingais savo artimiesiems ar kuria apsakymus, pvz. apie savo geriausią ar liūdniąsą dieną. Tai padeda mums, kaip ir piešinėliai, geriau suprasti vaiko asmenybę. Mūsų vaikai beveik visi jautrūs muzikai (gaila, kad neįsigijom muzikos instrumento). Vaikai su pro-tiniu atsilikimu dievina muzikines programėles ir labai džiaugiasi, kada patys gali pasi-rinkti melodiją, groti. Mažiukai labai mėgsta spalvinimo ir piešimo programėles. Taip jie mokosi valdyti savo rankutę, pažinti spalvas, parodyti ir su-skaičiuoti įvairius objektus, pasakoti.

Vilniaus universitetinis vaikų psichinės sveikatos centras kol kas vienintelė įstaiga Lietuvoje, praktikuojanti naujus vaikų įvertinimo, terapijos ir mokymo metodus, propaguojanti naują požiūrį į ypatingą vaiką. Centro fundatoriui ir idėjiniam moksli-niam vadovui Dainiui Pūriui pavyko suburti puikų specialis-tų kolektyvą, kurio dėka centre vyrauja sveikas psichologinis mikroklimatas. Jaukus butų tipo patalpos gražiai tinka terapijos aplinkos sukūrimui. Deja, Socialinės apsaugos minis-terija (iš kurios nuomojam pa-talpas) grasina mus iš čia iškeldinti. Koks tolesnis bus mūsų likimas — neaišku.

Birželio 24 dieną mūsų centrą aplankė JAV ambasadorius Lietuvoje D. Jonsonas. Jį, o ypač jo žmoną pedagogę, labai sudomino centro veikla. Johnsonas ir šiek tiek anksčiau pas mus viešėjusi JAV ekspertų grupė rekomenduoja plėsti cen-tro, kaip naujos tarnybos-mo-delio, patirtį. Garbingam svečiui buvo parodytos darbo priemonės, kurių daugumą mums parpūno mūsų mieli tau-tiečiai iš JAV.

Virginija Milkeraitytė

Nesiimki to, ko negali padaryti, bet būk rūpestingas laikyti savo žodį, jeigu priža-dėjai.

G. Washington

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Nuotr. V. Kučio